

TARP TEISĖS IR JĖGOS

JSPŪDZIAI IŠ PIRMOS DIENOS TARPTAUTINIŲ DISKUSIJŲ IZRAELIO-ARABŲ KONFLIKTE: AMERIKIEČIŲ, SOVIETŲ, IZRAELIŲ IR ARABŲ PAŽIŪROS IR JŲ SUDERINIMAS SU REALYBE.

VYTAUTAS MESKAUSKAS

Ši pirmadienį prezidentas Johnsonas užbėgo sovietų premjerui Kosyginui už akių ir pirmas pareiškė savo nuomonę Viduriniųjų Rytų konflikte. Tiesa, prezidentas nekalbėjo JT visuotinam susirinkime, bet tik į Valstybės Departamento salę susirinkusiems švietimo darbuotojams, tačiau jo kalba buvo čia pat transliuojama per televiziją bei radiją ir praktiškai turėjo pasiekti tą pačią auditoriją, kaip vėliau kalbėjęs Kosyginas. Tai aiškus pademonstravimas naudų, kurių turi JAV savo žemėje priglaidusios JT institucijai.

Tos abi kalbos buvo esminės, nes nuo tų dviejų didžiųjų valstybių nusistatymo ir tolimesnės laikysenos didele dalimi priklausys tolimesnė Viduriniųjų Rytų politinė raida. Ta proga paaiškėjo dvi sampratos, ką reiktų daryti, kad vėl ne iškiltų karas, galįs apimti visą pasaulį.

Prezidento Johnsono nuomone, taiką reikia kurti išeinant iš nūdienės padėties. Kosyginas -- grįžus į birželio pradžioje buvusią būklę. Tačiau abu sutinka, kad Izraelis turi teisę gyventi. Kosyginas priminė, kad ir sovietai balsavo už Izraelio įsteigimą, nors faktinai turėję galvoje dvi valstybes: žydų ir arabų -- buvusioje D. Brita-

nijos Palestinos kolonijoje.

Bet kaip tik Sovietų Sąjunga nuo 1966 metų pradėjusi smarkiai remti ginklais arabų valstybes, ypač Egiptą ir kiek mažiau Siriją, faktinai įgalino arabus sudaryti grėsmę naujai Izraelio valstybei. Žinia, sovietams rūpėjo netiek Izraelis, bet paimti savo žinion arabų valstybes -- sustiprinti jose savo įtaką. Tai labai ryškiai pabrėžė savo kalboje Izraelio užsienio reikalų ministeris, patiekęs labai iškalbingą įrodymą, kad izraelitai negalėjo laukti kol arabai juos užpuls, bet patys turėjo įrodyti savo jėgą.

Visa tai buvo aišku ir be pirmadienio kalbų. Ir kaip galėjome tikėtis, jos nepriartino nuoširdžios taikos nei per vieną centimetrą. Juk kai Izraelio atstovas pacitavo arabų valdovų vos kelis grasinimus su naikinti Izraelį, Saudi Arabijos ambasadorius tuojau paaiškino, kad tie valdovai -- prezidentai ir karaliai -- nė vienos dienos neišsilaikytų savo kėdėse, jei kalbėtų kitaip. Atseit, arabai nenori pripažinti teisėtą nei birželio pradžios nei pabaigos būklei.

Žinia, teisė iš kiekvienos pusės atrodo kiek kitaip. Jei sutikti su arabais, kad žydai neturi

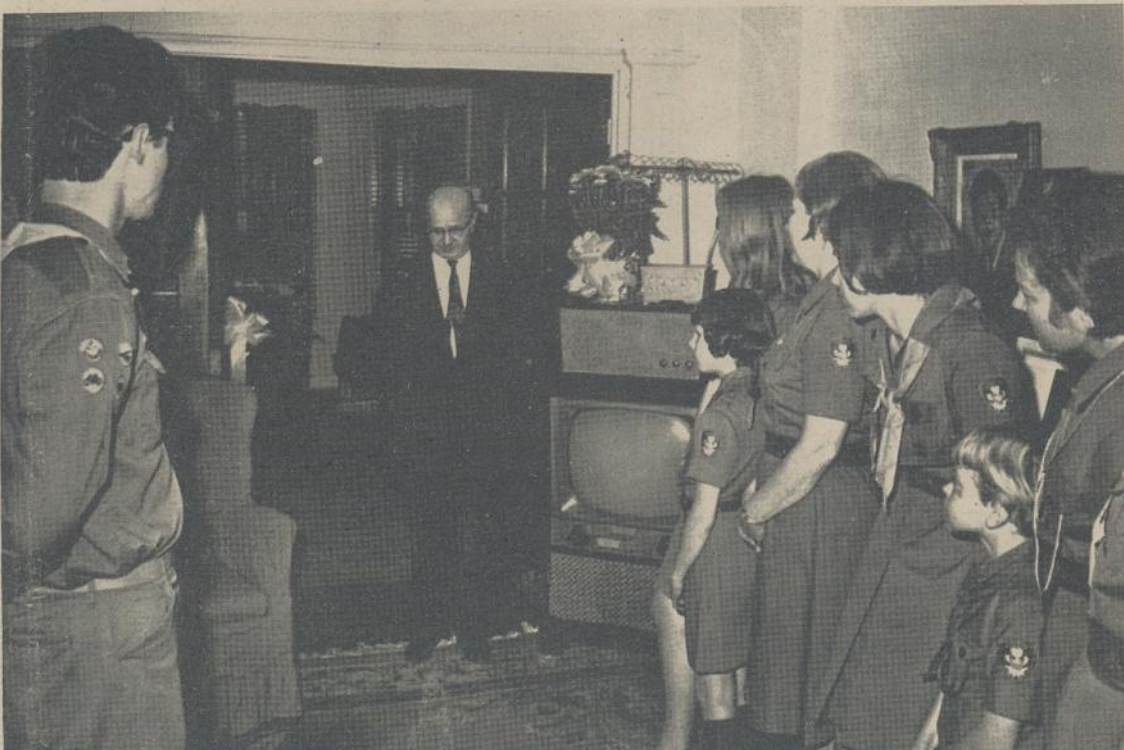
teisės į buvusią Palestiną, nes 1919 ir net vėlesniais metais ten gyveno mažiau žydų negu arabų, tada ir ispanai negalėtų turėti jokių pretenzijų į Gibraltarą, nes jo gyventojai esą tik atėjūnai.

Ak, ir mes būtumėm turėję mažiau bėdų su Vilnium ir Klaipėda, jei tų dviejų miestų gyventojai būtų daugiau tautiniai susipratę. Pagal analogiją galima net būtų teigti, kad ir visi baltieji ir juodieji amerikiečiai turėtų išsikraustyti iš šio krašto palikdami jį tik indėnų palikuonims. Vienu žodžiu, su gryna teise, tarptautiniuose santykiuose toli nenuėisi. Anksčiau ar vėliau jie paremiami jėga...

***

Jėga pagimdė taip vadinamą realią politiką, kuri skaitosi tik su jėga ir savais interesais. Dažnai ji vadinama vokiškai "Realpolitik", nes laikoma, kad jos klasišką pavyzdį davė Vokietijos geležinis kancleris Bismarckas. 1863 m. vykstant Lenkijoje ir Lietuvoje sukilimui prieš rusus, visa tų laikų Europos, įskaitant ir vokiečius, "viešojo nuomonė" buvo sukilėlių pusėje ir Europos valstybių diplomatai Petrapilyje padarė atitinkamus pareiškimus. Bismarcko vadovaujama Prūsija tačiau sudarė su Rusija karinę sutartį ir tuo parėmė rusus. 1861 m. Bismarckas rašė iš Petrapilio, kur jis tada atstovavo Prūsiją, savo seserei: "Muškite lenkus kiek galite; aš juos labai užjaučiu, tačiau savo pačių egzistencijos patikrinimui mes turime juos išnaikinti; vilkas nekaltas už tai, kad jį tokį sutvėrė Dievas, ir už tai jis būna nušaukiamas, kada tik įmanoma".

Atrodo, kad nuo to principo ir dabar neatsisakyta. Sovietai atsiskuko prieš Izraelį ir tuo pačiu pasaulio žydiją, kuri jiems buvo labai

Lietuvos generalinį konsulą dr. P. Daužvardį švenčiantį Chicagoj išbuvus konsulu 30 metų, pasveikinti buvo nuvykusi Chicagoj skautų ir skaučių delegacija. J. Gierštikio nuotrauka

NUOŠIRDUS JAUNŲJŲ BIČIULIS

Tyliai ir nepastebimai prabėgo gan reikšminga sukaktis. Gegužės mėn. 17 dieną sukako 30 metų, kai Chicagoje Lietuvos konsulo pareigas bepertraukos iki šiol eina dr. Petras Daužvardis.

Šios sukakties proga Chicagoj skautų ir skaučių delegacija: "Aušros Vartų" tunto skautininkė Aldona Baukienė, skau-

nuolankiai nusiteikusi, o amerikiečiai -- ypač profesionalai diplomatai ir kariai, nepaisant visų galimų simpatijų Izraeliui, negali užmiršti, kad arabų visdėlio daugiau ir kad jie kontroliuoja nepaprastai svarbias pasaulio sritis ir už tat reikalauja, kad žydams nebūtų duodamos jokios privilegijos. "Realpolitik" ir čia reikalavo remti maistu Nasserį...

Žinia, ir "realpolitik" apskaičiavimuose negalima iš akių išleisti jausminės pusės. Wm. F. Buckley labai gražiai atvaizdavo kaip visi tie kairieji, kurie taip šiaušėsi prieš karą Vietnam, dabar virto tikrais šakalais Izraelio byloje. Savo viršelyje National Review turi klausimą: "Will the Jews Help Us Defeat North Vietnam?"

tės -- Jazmina Baukytė, Raminta Baukytė ir M. Barkauskaitė; "Kernavės" tunto paskautininkė Irena Kerelienė, skautės -- Sigutė Mažeikaitė ir Jovita Kerelytė; "Lituanicos" tunto skautininkas Jonas Paronis, skautai -- Andrius Markulis, Romas Rupinskas ir Virgilijus Krapauskas gegužės mėn. 24 d. aplankė gen. konsulą dr. Petrą Daužvardį ir jį pasveikino, padėkodami už nuopelnus Lietuvai ir už ypatingą dėmesį jauniui, iškėję gyvų gėlių, o skautai dainų skrynelę, su specialiu įrašu bei paruoštus sveikinimo adresus.

Gen. Konsulas dr. Petras Daužvardis tokiu gražiu jaunimo žygiu buvo sujaudintas ir savo trumpoje kalboje dėkojo visam skautiškam jauniui ir delegacijai. Tėvišku, vaizdžiu žodžiu jaunuosius perkėlė minutei į tėvų gimtą šalį -- Lietuvą, primindamas žiaurią rusų okupaciją, tėvynės vargus ir iškeldamas viltis. Ragino mylėti Lietuvą, arčiau pažinti jos problemas ir niekada nepasiduoti okupanto vilionėms. Jaunimas konsulo žodžio iš klausė ypatingu dėmesiu. Po to dar valandėlę visi šnekučiavosi apie

jaunimo problemas, o ponia Juzė Daužvardienė visus pavaišino.

Šia proga pažymėtina, kad dr. Petras Daužvardis diplomatinėje tarnyboje (Nukeita į 2 psl.)

IŠ VISO PASAULIO

● BALTŲJŲ RŪMŲ pareigūnų pastangos suorganizuoti Johnsono ir Kosygino pasimatymą susiduria su sovietinės diplomacijos plonybėmis. Viena, Kosygino palyda tvirtina, jog jų premjero vizitas New York'e liečias tik JTO reikalus, antra, po kelionės iš Maskvos Kosyginas neprivalys vykti toliau ieškant pasimatymo ir t.t.

Šiaip ar taip, Baltieji Rūmai vistiek tikisi, kad pasimatymas įvyks.

● SOV. S-GOS gen. štabo viršininkas maršalas Zacharovas, lydimas aukštų savo štabo karininkų, atvyko į Egiptą. Už poros dienų pats sovietinis prezidentas Podgorny laukiamas Kaire.

Podgorny prieš tai Jugoslavijoje aplankė Tito, kuris neabejotinai stoja arabų pusėn, nutraukęs santykius su Izraeliu.

● JTO SESIJOJE žodžiais gerokai apsikapojo gen. sekretorius U Thant su Izraelio užs. reikalų ministru A. Eban. Eban apkaltino U Thant, kad jojo nutarimas ištraukti iš Gazos JTO karinius vienetų buvo lygu gaisrininkų atšaukimui iš gaisro ištiktos vietovės.

● JTO NEPAPRASTOS SESIJOS pradžia su Kosygino kalba, prieš tai prez. Johnsonui per televiziją pasakius savo kalbą, neatnešė jokių sensacingų pareiškimų. Ir sesijos metu vyks ta kalbos, kuriose aiškiai kristalizuojasi 2 nuomonės -- vieni skelbia Izraelio agresorių, kiti ne. Greičiausia, kalbos kalbomis ir baigsis. O tuo tarpu Sov. S-ga daro viską, kad naujai apginklavus Egipto kariuomenę ir išgelbėjus arabus nuo visiškų suirutės.

● BOKSO ČEMPIONAS Cassius Clay teismo nuteistas 5 metams kalėjimo ir 10,000 dol. pinigine bausme už neteisėtą vengimą karinės prievolės.

● VYR. TEISMAS, savo pavarinėj sesijoje išsprendęs daug svarbių konstitucinės reikšmės bylų, tarp kito ko paskelbė, kad draudimas vesti mišrių rasių žmonėms yra neteisėtas. Toks draudimas ligi šiol galiojo 14-oje JAV valstijų.

● ALŽIRO PREMIJERAS šiomis dienomis lankėsi Maskvoje. Tarp arabų valstybių ir Maskvos šiuo metu palaikomi labai gyvi diplomatiniai ir kariniai ryšiai.

ŠIANDIEN IR RYTOJ

NESENIAI Norvegijos komunistų laikraštis Friheten sustojo, nes skaitytojų skaičius iš 15,000 krito iki 2,500.

Bet ne vien tik Norvegijoje komunistinė spauda pergyvena sunkumus. Krizė jaučiama ir kituose kraštuose. Štai prancūzų komunistų oficiozas "Humanité", po karo turėjęs 521,000 tiražą, dabar beturi tik 200,000. "Humanité", lygiai kaip ir italų komunistų organas Unita, skaitytojų išlaikymui įvedė eilę reformų. Redaktoriai nebesistengia skaitytojų varginti nuobodžiom kompartijos ideologijos frazeologijom, bet bando užpildyti puslapius žymesnių žurnalistų aktualiais reportažais ir net importuotomis iš Amerikos pin-up fotografijomis, dalindami nemokamus bilietus į laikraščio parengimus, sporto rungtynes, parodas...

Tačiau, kaip ir anglų kompartijos organas Daily Worker, kuris praėjusiais metais praradęs 50% skaitytojų pasivadino nauju vardu Morning Star, abu didieji Europos komunistų dienraščiai nepajėgia sustabdyti skaitytojų bėgimo į kitus laikraščius, labiau liberalius, arba į labiau ekstremistinius, kurie yra prokinieški.

Austrijos kompartijos organas Volksstimm per 20 paskutiniųjų metų prarado pusę savo skaitytojų. Olandų kompartijos organas De Warrheid laikomas labiausiai nukentėjusiu, nes 1946 m. turėjęs ketvirtį milijono skaitytojų šiandien beturi vos 9,000. Negeriau yra ir su danų komunistų organu Land og Folk, kuriam iš 60,000 beliko tik 6,000 skaitytojų.

Šveicarų komunistų dviem kalbom leidžiamas organas Vorwaerts ir Voix Ouvriere iš 55,000 skaitytojų šiandien beturi tik 8,000.

Negeriau sekasi ir Kremliaus padlaižiams Amerikoje Laisvėi ir Vilniai, kurių tiražas vos perkopia tikstantį.

Šita situacija komunistuose kelia nerimą. Maskvos rublių gal ir užtektų padengti deficitui, bet kaip surasti naujų skaitytojų, kada ir senieji nebenori skaityti.

Toks komunistinių laikraščių tiražo kritimas rodo, kad žmonės vis mažiau domisi maskvine propaganda.

★

VILNIUJE išeinančios Tiesos redaktorius Zimasas gražino rankraštį bepradedančiam bendradarbiui, sakydamas:

-- Gaila, bet aš negaliu jo atspausdinti. Jis neatitinka partijos linijai.

-- Keista, -- pagalvojo bendradarbis, -- bet aš jį nukopijavau žodis žodinė iš praeitų metų Tiesos!

(vg)

-- Skamba, lyg būtų tuščios!

Gen. konsulas dr. P. Daužvardis iš Lituanicos tunto atstovo priima dovanėlę -- dainų skrynelę. J. Gierštikius nuotrauka

Nuoširdus...

(Atkelta iš 1 psl.)

boje jau nuo 1925 m. Pradžioje 12 metų buvo vicekonsulu New Yorke, dažnai eidamas konsulo pareigas, o nuo 1937 m. balandžio 17 d. Lietuvos Respublikos prezidento aktu, konsului dr. Bagdonui mirus, buvo paskirtas Chicagon Lietuvos konsulu. Šį paskyrimą Amerikos prezidentas patvirtino gegužės 17 d. Ši data ir skaitoma oficialioji tarnybos pradžia Chicagos konsulate. 1961 m. rugpiūčio mėn. buvo pakeltas į genr. konsulus.

Lietuvių visuomeniniame ir politiniame gyvenime dr. Petras Daužvardis pasiliko aktyvus visą gyvenimą. Ir dabar, nežinodami kad ir metų našta sunkėja, jis visada judrus, giedrios nuotakos, sutinkamas šventėse, minėjimuose, organizacijų rengimuose, pobūviuose, susirinkimuose, suvažiavimuose, įvairiuose pasitarimuose. Žodžiu, jis atskuba laiku ir ten, kur renkasi ir sielojasi lietuviai dirbami darbus Lietuvai.

Dr. Petras Daužvardis pasilieka visada nuoširdus su visais, paprastas, didelės tolerancijos, plataus mąstymo.

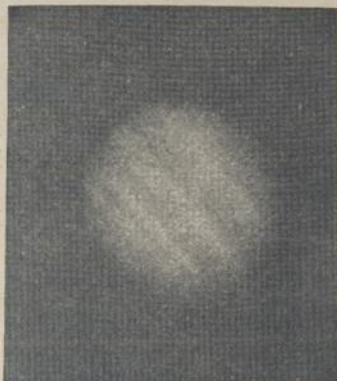
Jis per savo gyvenimą yra aplankęs lietuvių kolonijas, daug rašęs spaudoje ir garsinę ir gynybę Lietuvos vardą. Jis ir dabar kiekviena proga kalba išmąstyti, pagrįstai, padėsinančiai, uždegančiai ir pamokančiai.

DVIVARDĖ ŽVAIGŽDĖ — PLANETA VENERA

K. S. KARPIUS

Lietuvių liaudyje minimos "Aušrinė" ar "Vakarinė" žvaigždės. Kiek žmonių žino, kad "Aušrinė" ir "Vakarinė" yra viena ir ta pati žvaigždė -- ir kad ne žvaigždė, o viena iš aštuonių saulės sistemos planetų Venera?

Vardą tai planetai davė romėnai, savo mitologijos dievaitės Veneros. Dar anksčiau graikai, matydami didelę žvaigždę auštant, vadino Fosforus, o vakarais kiek vėliau, kaip vakarinę -- Hesperus.

Minima žvaigždė virš Betliejaus, kuri pasitaike tada žibėti vakarų danguje, buvo tikriausia, ta planeta.

Arčiausia prie saulės yra planeta vardu Mercuras (romėnų dievų pa-

siuntinių vardu), apie 3,000 mylių diametro, apie 35,000,000 mylių nuo saulės. Ji apkeliauja saulę per 88 dienas, toks jos meto ilgis. Nors astronomai apie ją daug žino, Mercuras labai sunku pamatyti, nes arti saulės būdamas greitai nusileidžia, arba rytais greitai pradingsta saulės šviesoje.

Planeta Venera yra beveik žemės rutulio dydžio, 7,700 mylių diametro. Nuo saulės ji jau 67, 200,000 mylių atstumo, o kadangi saulė yra apie 93,000,000 mylių nuo žemės, tai Venera kai ateina į tą saulės pusę kur esam mes, esti apie 25, 000,000 mylių nuo žemės, arčiausia mums planeta. Tačiau kai Venera nueina į kitą saulės pusę, ji esti net 160,000, 000 mylių atstu nuo žemės.

Mūsų žemės rutulys yra trečia planeta nuo saulės.

Planeta Venera šiomis savaitėmis eina "Vakarinės" žvaigždės pareigas. Ją lengva surasti neaukštai vakarų danguje saulei nusileidus. Ji žiba ramiai, gelsvai, didžiausia už kitas žvaigždes. Kitos, kad ir mažytės, tikros žvaigždės, mirga-kruta-liepsnoja, o planetos, ir mūsų mėnulis, matomi todel, kad saulės šviesa juos apšviečia. Kitoms planetoms ir mūsų žeme atrodo žvaigždė, ir didelė, tačiau ten nėra kam mūsų "žvaigždės" matyti.

Planeta Venera dabar leidžiasi po valandos kitos saulei nusileidus. Birželio 9-11 vakarais ji turėjo labai artimą pasimatymą suprakeliantį mėnuliui. Nors apie 30, 000,000 mylių tolimo, tie du kūnai dauso būdami atrodė lyg vienas kitą praeidami galėjo net mirtelt... Tuo laiku pasitaike jaunas mėnulis.

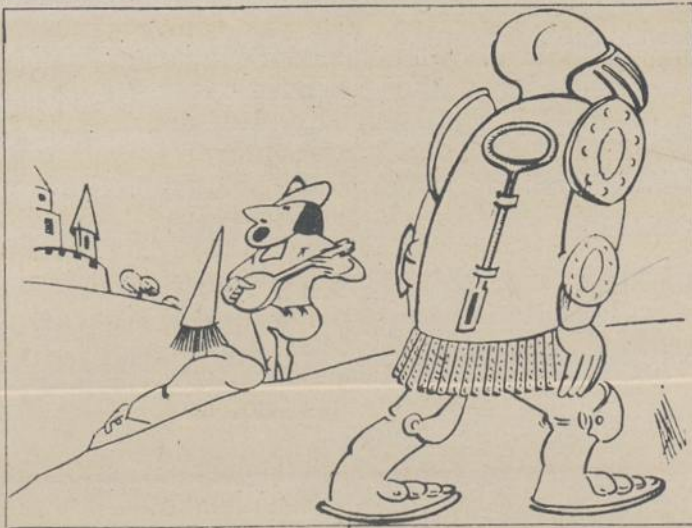
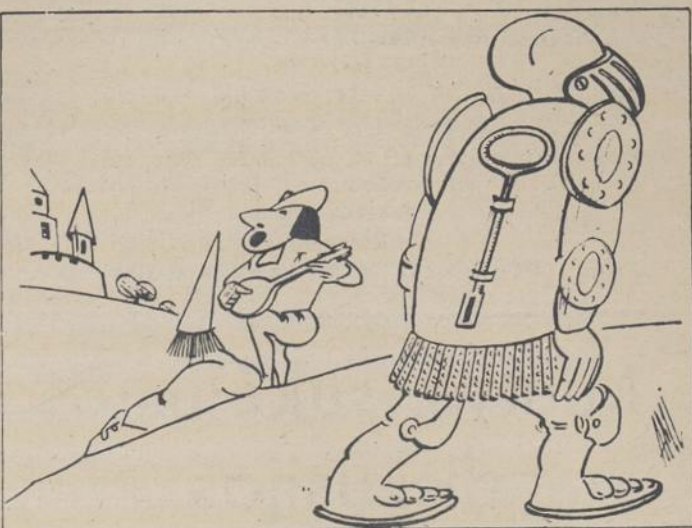
Jeigu Venera keliautų aplink saulę išlaukė mūsų žemės kelio, ją matytume pilno dydžio, kaip mažą mėnulį. Dabar gi visada matome tik mažą jos kraštą, ir tai jį didėję už kitas žvaigždes. Ji esti matoma rytais, ir po kiek laiko vakarais, tiksliai kai išeina toliau į kairę ar dešinę savo kelio dalį iš lygios linijos tarp žemės ir saulės.

Toliau nuo saulės, už žemės kelio seka garsi planeta Marsas (romėnų karo dievo vardas). Po jos seka -- Jupiteris, romėnų vyriausio dievo vardas. Ir Marsas, kai eina mūsų dangum naktį, matosi šviesia žvaigžde, rusvos spalvos, ir Jupiteris -- baltesnės spalvos didoka žvaigždė. Kitos planetos -- Saturnas, Uranus ir Neptunas dar toliau nuo saulės, nuoga akim jau nematomos.

Apie planetą Venerą užsimenu todėl, kad dabar, darant pasirošimus keliauti į mėnulį ir siunčiant ten raketas, tie patys mokslininkai, kartkartėmis, paleidžia po raketą ir į tą mūsų žemės kaimynę, bet kol

Septynių skirtumų galvosūkis

Kopijuodamas piešinį, dailininkas tyčia padarė septynis klaidas. Palyginkit abu piešinius ir bandykit surasti tuos septynius skirtumus.

Teisingą sprendimą rasite šiame numeryje kitoj vietoj.

kas jokiais fotografavimo aparatais dar ten nepasiekta, ir jokių paviršiaus nuotraukų negauta.

Su laiku, labiau ir labiau išstobulinius raketas, galima tikėtis ko nors idomaus ir iš ten.

NAUJOS, IDOMIOS KNYGOS!!! UŽSISAKYKITE PER DIRVĄ!!!

V. Šlogieris — A. SMETONA — ŽMOGUS IR VALSTYBININKAS	\$2.00
J. Audėnas — PASKUTINIS POSEDIS	\$4.00
Vl. Ramojus — KRITUSIEJI UŽ LAISVĘ	\$2.50
J. Balys — LIETUVIŲ LIAUDIES PASAULEJAUTA	\$3.00
B. Zabiela — KLAIDA	\$3.00
THE SEASONS by K. Donelaitis — minkštais virš.	\$3.00
kietais viršeliais	\$4.00
KREPSINIO ISVYKA AUSTRALIJOJON	\$3.00
Vytė Nemunėlis — MESKIUKAS RUDNOSIUKAS	\$3.00
SIRDIES PRIEPUOLIAI	\$3.75
K. Bradūnas — SONATOS IR FUGOS	\$5.00
A. SKĖMOS RAŠTAI I tomas	\$6.00

Be to, visa eilė kitų poezijos ir beletristikos knygų. Dirvoje galite įsigyti ar užsisakyti plokšteles:

LIETUVIŲ TAUTINIAI ŠOKIAI — Stereo	\$5.00, Mono	\$4.50
A. Stempužienės — D. Lapinsko — DAINOS Stereo	\$7.00, Mono	\$6.00
St. Baro — OPERŲ ARIJOS — Stereo	\$7.00, Mono	\$6.00
AURELIA — šokių muzika		\$5.00
B. Tamošiūnienė — SVAJONIŲ SŪKURY		\$6.00

Siunčiant čekį ar perlaidą, pridėkite 25 centus persiuntimo išlaidoms.

DIRVA,
6907 Superior Avenue,
Cleveland, Ohio 44103

Vasario 16 Gimnazijos III klasės mokinė Marytė Kuršytė gegužės 21 d. buvo konfirmuota evangelikų bažnyčioje Huettentfelde, Marytė yra gimusi 1952 m. Piliūnų, Klaipėdos krašte, 1959 metais su tėveliais atvyko į Vakarų Vokietiją ir gimnaziją lanko nuo 1965 metų. Nuotraukoj konfirmantė tarp giminių ir artimųjų. Pirmoj eilėj iš kairės stovi: Fr. Skėrys, Marta Kuršienė, Barbora Beržinskienė, Elzė Andrijauskaitė, Lena Andrijauskienė, Fr. Briegeris, II eilėj: Helmutas Kuršus, Marta Kuršienė, Marytė Kuršytė, kun. Juozas Urdzė, Anna Briegarienė ir Feliksas Andrijauskas.

MAJOR LEAGUE PRO SOCCER
FOOTBALL
CLEVELAND STADIUM

Sekmadienį, birželio 25, 2 v. p. p.
(CLEVELAND-STOKE CITY (ANGLIJA)
PRIEŠ NEW YORK-SERRO (URUGVAJUS))

Bilietai kainos:
Ložės, rezerv. bil. \$5, \$4, \$3
Bleachers \$2
(Tik rungtynių dienai)

Įsigyti:
Richman's
736 Euclid
ar
Stadione — Gate A

ST. ANTHONY
SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
Joseph F. Gribauskas
Executive Secretary

4 3/4%
ON INVESTMENTS
Units of \$100.00
Dividend Checks
Mailed Quarterly

5%
ON BONUS SAVINGS
Units of \$1,000.00
For 3 Years
Dividends Paid
Quarterly
or Compounded

1447 So. 49th Court
CICERO, ILLINOIS 60650
Phone (Area Code 312) 656-6330
HOURS: Mon. 9-5; Tues., Thurs., Fri. 9-5; Sat. 9-1; Wed. Closed
Savings In By The 10th Of The Month Will Earn From The 1st.

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6
CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9
TRYB. MODERNIOS KOPLYČIOS

DIRVA

The Lithuanian Newspaper
Established 1915

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103
Telephone: 431-6344.

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
Published every Mon., Wed., and Fri. except in case of
Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina:
pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais,
išskyrus šventes.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytas Gedgaudas

Mintys, sukėlusios diskusijas

"Apgailėstautina, kad yra nemaža kolonijų, kur tautininkai veikia užsidarę siaurame ratelyje, kur pasyviai žiūri į bendrą lietuvišką gyvenimą. Yra LB apylinkių, kuri kitų srovių žmonės planuoja ir dirguoja bendruomenės veiklai, o tautininkai atlieka juodą darbą". Šios mintys kartojamos iš dr. Alg. Budreckio kalbos, pasakytos ALT S-gos X suvažiavime ir išties atspausdintos Dirvos 68 laidoje, birželio 14 d. Be to, šios mintys, kiek laikas leido, buvo kiek diskutuojamos ir Seimo metu. Matot, kilo klausimas dėl ALT S-gos narių aktyvaus dalyvavimo kitose organizacijose, ieškant atsakymo, kiek tai naudinga ar kenksminga ALT S-gai.

Klausimas negali būti išspręstas nei Seimo, nei vienu straipsniu, nei viena paskaita. Tai priklauso nuo labai daugelio aplinkybių: nuo organizacijų veiklos sąlygų tam tikroje vietovėje, nuo tų organizacijų uždavinių, nuo paskirų veikėjų susigvyvenimo, nuo jų būdo ypatybių ir eibės kitų sąlygų. Tačiau ir tokiame sąlygų konglomerate galimi išryškinti keli principiniai dėsniai, detales paliekant veikiančio žmogaus susidrausminimui ir sąžinei.

Mūsų organizaciniame gyvenime ne kartą esame sutikę t.v. "kietus partijos žmones" ir t.v. liberalius, sukalbamus, tolerantiškus ir kitokių labai jau visuomeniškai teigiamomis ypatybėmis apdovanotus. Šiaip ar taip, iš kiekvieno jų trykšta pagrindiniai veikėjo bruožai -- partinė dvasia, tolerantiškas išorė.

Kada dr. A. Budreckis tąja tema prabilo, niekas neturėjo abejonės, kad jis ir šioje srityje bus patyręs tam tikrų pamokų, tam tikros visuomeninio gyvenimo patirties. Lygiai, kaip ir visi tie tautininkai, kurie visa širdim buvo atsidavę tai ar kitai "bendrinei" idėjai, daug darbo, pasiaukojimo ir ne kartą priekaištų susilaukę, o vis dėlto, nuo tos bendrinės idėjos neatsiriboję.

Tautininkai ir savo Seime pabrėžė, kad jie žada aktyviai dėtis ir toliau prie visų darbų, naujų lietuvių visuomenei, tautai ir Lietuvos išvadavimui iš komunistinio jungo. Tik pasigirdo ir tokių nuomonių, kad tas dėjimas neturėtų vykti tautininkų principų atsižadėjimo kaina.

Aiškaus sprendimo "juoda ant balto" nutarimo nėra ir būti negali. Tik lygsvara išlaikyti būtų naudinga ta prasme, kad dalyvaują bendrinėje organizacijoje tautininkai nepasidarytų "bosais" tautininkams, reikalaujant iš jų atsisakyti to, ko kitų srovių žmonės iš savo bičiulių nereikalauja.

Tolerancija yra geras daiktas, kai ji randa atgarsį ten, į kur ji taikoma. Tolerancija tik dėl tolerancijos -- iš principo -- bent lietuvių visuomeniniame gyvenime iki šiol ne daug kam pavyko sėkmingiau įgyvendinti. Ir patys "garsiausi" tolerantai pasirodė labai jau riboti, labai "rafinuoto tolerantiškumo" žmonėmis.

Tolerancija iškeliama ir tautininkų įstatuose. Ją ją suprasti, pirmučiausia savųjų tarpe bandyti įgyvendinti, yra sveikas ir skatintinas reiškinys. Taikant ją visuomeniniame gyvenime, pasirodo, reikia tris kartus apmąstyti, kur ji nuves ir ką ją pasieksi. Tai yra išvada iš eilės gyvenimo pamokų.

Principų žmogus liks prie savų principų, tolerantas liks tolerantu. Siekti privalom principų ir tolerantiško būdo žmonių iškėlimo į viršūnes.

AR MOKAM DŽIAUGTIS?

Ilgametė kova prieš priešpildas išmokė mus guosti, skūstis ir protestuoti. Tai gyvybinės reikšmės įprotis, kuris dar ir šiandieną neretai yra vienišele priemonė ką nors laimėti ar ko nors neprarasti. Tačiau jiskitataučiams kartais sudaro išpūdį, kad ne tik tinkamai padėkoti, bet net iš viso nuo-

širdžiai, nesuinteresuotai džiaugtis lietuviai nebemoka.

Pirmadienį, birželio 26 dieną, arkivyskupas Antonio Samorė bus iškilmingai pakeltas į Katalikų Bažnyčios kardinolus. Tai daugeliui žinomas apie šešetą metų Lietuvoje ir trejus metus Amerikoje praleidęs asmuo; artimas ir mūsų

Rūtos ansamblio nariai išvykoje Blue Water vasarvietėje, prie George ežero.

Vyt. Maželio nuotrauka

PASTABOS DĖL LB TARYBOS RINKIMŲ

Šiais metais LB Tarybos rinkimai žymiai pagyvėjo. Rinkimuose dalyvavo žymiai daugiau asmenų -- 9098 (kai 1964 m. -- 7506) taigi apie 20% daugiau. Kodėl šiemet lietuviai labiau domėjosi tarybos rinkimais? Atsakymą rasti nėra lengva. Tačiau reikia spėti, kad į rinkiminę areną išėjo politinės grupės, ypač tai ryšku Clevelande, Chicagoje ir iš dalies Detroite. Kodėl vienos ar kitos grupės ar pavieniai asmenys panorėjo būti bendruomenės taryboje? Jeigu jie labai norėtų dirbti lietuvių darbą, tai geriausia dirva yra vietos apylin-

reikalus labai gerai suprantantis lietuvių draugas, neseniai savo tėviškėje pastatęs gal lietuviškiausius laisvąjame pasaulyje Jaunimo Namus ir saleziečių gimnaziją parašęs išties lietuvišką laišką. Trijų keturių žodžių telegrama šia proga tikrai prisidėtų prie jo tos dienos džiaugsmo. Neieškant "naudos" -- neužmirškime mokslo baigimo, vestuvių ar kurios nors kitos neužmirštamai išpūdingos savojo gyvenimo dienos!

Kiek nuostabu, kad apie šį įvykį tokia tyla net pačioj katalikiškiausioj mūsų spaudoj. Gal kas nors daroma slapta. Tai leistų spėti Jaunimo Žygio prašyti lietuviškų vyksupijų likimas -- ar dabar parinktoms organizacijoms siuntinėjami tekstai protestams prieš planus likviduoti lietuviškas parapijas. Visuomenė tam arba "dar neparuosta" arba "iš viso nesubrendusi". Bet gal ir nedaroma nieko; kas paaiškės tik po laiko.

Telegramą būtų geriausia išsiųsti sekmdienio vakare, bet pora dienų anksčiau ar vėliau nepakenks. Kas išdrįs rašyti lietuviškai: "Jo Eminencijai Kardinolui Antonio Samorė, Vatikanas". Jei kuri nors telegramų agentūra nepriimtų: "His Eminence Antonio Cardinal Samore, Vatican City". (ks)

kės valdyboje, nes tik apylinkėje vyksta tikrasis darbas. Iš išrinktųjų į tarybą narių mažai yra dirbančių apylinkėje. Atrodytų, kad į tarybą išrinktųjų didelė dalis siekė tik garbės. Iš 37 išrinktųjų atstovų yra net 13 su daktaro titulais, 5 kunigai, dvi mergaitės, du jaunuoliai-vyrai, kitų -- 15 atstovų nepažymėti titulai.

Sveikas reiškinys -- jaunimo pasirodymas LB taryboje. Tiksliau būtų, kad jaunimas labiau veržtųsi į vietos apylinkių valdybas, nes tik čia gali įgyti patyrimo ir pažinimo, kokie darbai vyksta ir kaip jie leidžiasi atlikti, kokie sunkumai su liuanistininių mokyklų išlaikymui lėšų telkimu ir t.t. Jaunimas turėtų pradėti darbą iš apačios, bet ne nuo viršaus. Garbė įsigyti reikia darbu. Taryboje darbo sritis yra labai ribota, daugiau principinė. Pagaliau gerai, kad ir ten, viršuje atsirado norinčių jaunuolių pasėdėti ir bent kartą metuose posėdžiauti.

Grupinis sąjūdis tarybos rinkimuose gali turėti ir neigiamų pasekmių. Jei tas partinis judėjimas užsibaigs su tarybos rinkimais, tai gerai. Bet kas gali garantuoti, kad tas neapersimes į apylinkių veiklą? Vieni iš principo, kiti iš pavydo, treči iš partinio svajulio gali pradėti or-

ganizuoti partines ar grupines apylinkes. Tačiau jau prasidėtų smulkėjimas ir lietuvių darbai smarkiai nukentėtų.

Tokiam reiškiniiui užkirsti kelią galima pakeičiant tarybos rinkimų nuostatus. Lietuvių bendruomenės tarybą turėtų sudaryti apylinkių valdybų pirmininkai, nes tik jie geriausiai žino, ko ir kas reikia daryti. Šiuo keliu eidami pašalintume garbės ieškotojus, besiveržiančius į tarybą. Štai charakteringas reiškinys Detroite. Į tarybą

kandidatavo apylinkės valdybos darbštus, sumanus pirmininkas, bet jis nebuvo išrinktas. Kokia ironija! Kas dirba, tas nerenkamas, kas nedirba arba mažiau dirba, tas renkamas.

Nesinorėtų pranašauti, bet gali atsitikti, kad kitais metais, kai bus apylinkių valdybos renkamos, bus sunku išrinkti valdybas. Buvę v-bos pirmininkai gali pasakyti, kad dabar tegul rūpinasi Tarybos atstovai, kurie labai veržėsi prieš šakines eiles. Šito nesinorėtų matyti. Gal būtų partinis ir garbės įkarštis praeis ir vėl bus užsimiršta. O jei šioji blogybė pasirodytų, ištikrųjų tektų rimtai pagalvoti ir JAV LB Tarybą sudaryti iš apylinkių valdybų pirmininkų ar jų įgaliotinių.

A.M.
Detroit

7 SKIRTUMAI

1. Pilies sienoje yra daugiau skylių;
2. Riterio kairioji alkūnė turi šarvo plokštę;
3. Trubadūro liemuo plonesnis;
4. Riterio šalmas kitos formos;
5. Šalme trūksta vieno varžto;
6. Riterio nugaroje esančio raktų apačia skirtinga;
7. Trubadūro kepurė aukštesnė.

Skaityk ir platink
DIRVĄ

GERIAUSIAI PAILSĖSIT PER SAVO ATOSTOGAS
CAPE COD - OSTERVILLE
KURORTE PRIE ATVIRO ATLANTO JŪROS
PLIAŽO — GRAZIOJE LIETUVIŠKOJE
JANSONŲ VASARVIETĖS VILOJE

AUDRONĖ

87 East Bay Rd., Osterville Cape Cod, Mass. 02655
Tel. (Area 617) 428-8425

- Vila Audronė yra apsupta didelio pušų, beržų ir kt. dekoratyvinių medžių parku. Daug vietos poilsiui ir žaidimams.
- Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma.
- Visai arti šiltos srovės, privatus atviro jūros pliažas (7 min. pėsčiom).
- Geras lietuviškas maistas.

Atidaroma vasarajimui nuo BIRŽELIO 18 D. iki RUGSĖJO MĖN. 15 D. ir jau DABAR priimami užsakymai.

Kreiptis: DR. ED. JANSONAS, 15 ROSEDALE ST., BOSTON, MASS. 02124. TEL. 288-5999, o po BIRŽELIO 18 D. tiesiai į vilą AUDRONĖ — CAPE COD, MASS., MARIJA JANSONAS.

Visi maloniai kviečiami atvykti į šią gražiausią ir didžiausią Cape Cod žalumynuos paskendusią lietuvišką pajūrio vilą.

Vasario 16 Gimnazijos mokytoja E. Tamošaitienė su gimnazijos mokinėmis, dalyvavusiomis Motinos Schwetach nuotrauka

AKIMIRKOS

BRONYS RAILA

PRO PINUČIŲ TVORĄ

Juo giliau į mišką, tuo tran-

kesnis paukščių ulbėjimas.

Rimtas Lietuvos Fronto Bi-
čiulių žurnalas "Į Laisvę", da-
bar losangeliečių bičiulių reda-
guojamas, 1967 m. kovo 39-me
numeryje įdėjo straipsnį apie
"tautinės drausmės klausimą".
Aišku, kur frontas, ten draus-
mė turi būti griežtesnė. Tik ra-
šinio autoriaus slapyvardis,
nors gražus, bet neužtenkamai
karingas, ir gąsdinantis - J.
Žiograkalnis. Garsams neimliai
ausiai perdaug primins žiogą. Ir
iš viso žiogris yra tik bėdina
pinučių tvora, kuri neįvairys
priešams baimės, jeigu prie jos
dirbtinai prijungsi net kalną.
Geriau būtų pasivadinti maša-
lu, jeigu jau ne maršalu.

Bičiulis žiograkalnis čia ne
medų kopinėja ir dūzgia, kaip
bitutė nuo žiedo ant žiedo, bet
kaip vapsva ar bimbalsas triukš-
mauja mūsų tautinio nedrausmin-
gumo tvarte. Jis čia išskaičiuo-
ja daug Marijos Gimbutienės
"nusikaltimų tautinei draus-
mei". Vėl ir vėl primena, kad
ji Kalifornijos Universitete ne
tik dėstė lietuvių kalbą, "kaip
vieną iš slavų kalbų", bet dar
pasikvietusi į talką rusišku-
mo mešką estą Aleksį Ranni-
tą, - surusino, "surišo" su sla-
vais pasaulio akivaizdoje net
Kristijoną Donelaitį!

Esą, didžioji Amerikos lietu-
vių spauda vis dar tų pasibai-
sėtinių tautinės drausmės lau-
žymų "tikroje šviesoje nepri-
statė". Esą, tik aš, pavarde jo
paminimas, tą Gimbutienės ir
Rannito "kultūrinę veiklą"
triukšmingai reklamavęs Dir-
voje. Žitrint pro žiogų arba

pinučių tvoros kalną, be abejo,
Dirva jam yra mažoji Ameri-
kos lietuvių spauda, o tarp ka-
bučių rašoma Gimbutienės ir
Rannito "kultūrinė veikla" -
reiškia, buvo nekultūrinė, an-
tikultūrinė, lietuvybei žalinga
ir tautinę drausmę laužanti veik-
la.

Eidamas gilyn į tokį "faktų"
ir "idėjų" mišką, nesiginsiu,
- niekaip nebėgalu atsikratyti
įspūdžio, kad patenku į pogrind-
žio rūšį pas LSD apaštalus.
Ar dar liūdnu, - į palatas, kur
patys kenčia ir kitus kankina, gy-
domi ir nepagydomi, nelaimin-
gi cezariai, nepoleonai, šv. mag-
delenos ir patys kristusai su sa-
vo iliuzijomis ir deliuzijomis.
Atleiskite už šį šiurpoką jaus-
mą, pasigailėkit anų ir manęs,
bet laisvalaikio pramogai susi-
pažinkit su mūsų tragikomedij-
jomis ir patys spręskit iš blai-
vesnių, nesuinteresuotų, ste-
bėtojų nuotolio.

★

Štai kokius "keistus reiškini-
nius" UCLA pastogėje vis mato
ir aprašinėja "Į Laisvę" žurna-
lo bendradarbis: -

"Minint poeto Kristijono Do-
nelaičio 250 m. gimimo sukak-
tį, 1964 metais dr. Gimbutienė
buvo suorganizavusi Aleksio
Rannito paskaitą apie Donelai-
tį. Prelegentas ta proga lietuvių
kalbą paskelbė slavų kalba ir
lietuvių kultūriškai surišo su
slavais..."

Gi A. Skirius leidžiamų "Lie-
tuvių Amerikos Vakaruose" vad.
"redakcinis kolektyvas" 1967 m.
vasario-kovo numeryje pateikia

"skaitytojo nuomonę", be abejo,
surašytą to paties "Į Laisvę"
apžvalgininko, nes visiškai tom
pačiom mintim ir žodžiais: -

"Prieš porą metų tame pa-
čiame universitete buvo suruoš-
ta poeto Kristijono Donelaičio
minėjimas. Paskaitininkas Alek-
sis Rannit kažkodėl rado reika-
lo ta proga paskelbti, kad lietu-
vių kalba esanti slavų kilmės ir
lietuviai kultūriniai surišti su
slavais. Donelaitį jis išimtinai
lygino su rusų rašytojais..."

Kad mūsų lietuvininką protes-
tantą rašytoją įsimyli katali-
kas ir jį gina nuo kito protes-
tanta (Rannito) užmačių "suriš-
ti su slavais", būtų labai gra-
žus dalykas ir rodytų naują Do-
nelaičio aktualumą. Tačiau aš
nepajėgiu suprasti tokio katali-
ko (kurio turėtų būti bent jau
"Į Laisvę" bendradarbis), kuris
sako netiesą, iškraipo ir net ne-
rausdamas meluoja.

Kaip žmogus galėtų nepasi-
juokti patekęs į sergančių pala-
tą, kada išgirsti tokius iš anų
dviejų citatų tvirtinimus, kurių
kiekvienas yra visiškai prasi-
manymas arba melas. Skaity-
tojas Žiograkalnis, neištyręs
padėties ir aplinkybių, galėjo
dar šiaip taip nekaltai, nors
vargu dovanotinai suklysti dėl
UCLA dėstytos lietuvių kalbos,
kaip "slavų kalbos". Bet šiuo
atveju, kai paskaitą jis privalė-
jo girdėti ir vėliau galėjo ją ame-
rikiečių mokslo žurnale išspaus-
dintą perskaityti, taip akipiešiš-
kai meluoti, rodos, jau neleistų
nei jo atsišaukdam "tautinę
drausmę", nei sąžinė, nei tiky-
ba.

Prof. Aleksis Rannitas po paskaitos apie Donelaitį Los Angeles bičiulių ir pažįstamų būrelyje... Sėdi iš kairės: rašytojas Juozas Tininis, N. Railaitė, prof. Aleksis Rannitas. Stovi iš kairės: žurnalistas K. Januta, Dirvos bendradarbis Bronys Raila, prof. M. Gimbutienė, poetas Bernardas Brazdžionis, rašytoja P. Orinitaitė ir D. Railienė.

★

Rannitas nepaskelbė lietuvių
kalbos esant slavų kalba ar sla-
vų kilmės. Taip niekad nėra
skelbęs joks lietuvis, estas, lat-
vis, vokietis ar man žinomas
koks rusų filologas.

Lietuvių su slavais kultūriš-
kai Rannitas nesurišo daugiau,
kaip juos galima surišti su bet
kurios mūsų kaimyninės ar ne-
kaimyninės tautos kultūra. Vi-
sos europiečių kultūros daugiau
ar mažiau "rišasi" viena su ki-
ta. Kaip dabar jau globaliniu
mastu, taip anksčiau regionali-
nėse plotmėse visos tautinės
kultūros daugiau ar mažiau su-
siveja ar viena kiton neišsivėgia-
mai įsiverpia. Kultūros ūgiui ir

brendimui yra greičiau žalin-
gesnis jos uždumas savo gete,
negu įkvepiantis ir turtinan-
tis susivijimas su kitomis.

Labai malonu, jei rusams pra-
dės patikti Donelaitis, - mums
gi ilgai, net per ilgai patikdavo
Tolstojus, Turgenevas, Solov-
jovas, Dostojevskis. Mes skai-
tėm lenkiškai savo brolių Mic-
kevičių, Slovackį, Sienkevičių
ar Reymontą, - tepaskaito len-
kai Donelaitį ar Krėvę, Maiti-
nomės Homerais, Hesiodais,
Virgilijais ir Dantėm, - tegu
naujieji graikai ir romėnai pasi-
skaito ką nors iš mūsų. Vokie-
čiai pirmieji išsivertė Donelai-
tį ir mūsų liaudies dainas, -
bet Herderis, Šilleris ir
Goethė, rodos, nieko blogo dar
nepadarė nei lietuvių tautai, nei
jos dvasiai, nei kultūrai. Alkū-
nes mokyklose pratrėmė, be-
skaitydami Šekspyrą, Miltoną,
Byroną, Whitmaną ar Sinclair
Lewis, - tad gal nebloga, kad ir
anglosakai kiek pagaištų prie
Donelaičio ar kurio iš dabar-
tinių jo antkelių...

★

Kodėl reikia ir kodėl taip no-
risi susiriečiant kartoti gryną
melą: - Rannitas "Donelaitį iš-
imtinai lygino su rusų rašyto-
jais"?

Jis vedė paralelę ne išim-
tinai ir ne tik su rusų tos
gadynės rašytojais, bet kaip tik
su jo gyvento laikotarpio euro-
pinės literatūros stiliais ir aki-
račiais. Aleksis Rannitas ne-
buvo nei pirmas, nei vieninte-

lis, bet gal tik pats uoliausias,
kuris anais Lietuvos rašytojo
sukaktuviniais metais ryžosi ir
gana kompetingai sugebėjo pa-
ieškoti naujos interpretacijos ir
surasti žymiai platesnę audito-
riją, kur to poeto vardas ar juo
labiau žodis gal dar niekada ne-
buvo girdėtas.

Kodėl, kuriam tikslui? Pap-
rasčiausiai sakant, jis norėjo
ir mėgino, tikėdamas, kad ver-
ta ir jau labai reikia, - Donelai-
tį išvesti iš Tolminkemio. Iš
prūsų ir iš rusų į dar platesnį
Vakarų pasaulį. Net ligi Ra-
miojo vandenyno pakrantės. Be
abejo, tuo vienu štvium jankių jis
dar nesužadino.

Bet viename Los Angeles lie-
tuviui prie Ramiojo vandenyno,
kaip atrodo, vis tam pačiam
žiograkalniui, iš karto sukė-
lė nepraeinančio nerimo, ir jis
anumetė tuoj į Chicago's Drau-
gų nurašė korespondenciją, kad
jei Rannitas tokių paskaitų dau-
giau neskaitytų, tai "lietuvių tau-
tos interesai nenukentėtų". Ir
kai Aleksis vistiek skaitė ne tik
čia, bet ir daug kur kitur, tai,
matyt, baisiai kentėjo ir nuken-
tėjo Donelaitis ir mūsų Tolmin-
kiemio parapijos frontas...

Viešėdami Chicagoje pirkite naujoje modernioje

PARAMA- MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE
2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKAI

ČIA GĖRIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. Asbach Uralt Import. Brandy ... 5th — \$5.49
2. M. & Moore 5 years old
86 proof Whiskey ..... 5th — \$3.19
3. Cointreau Liqueur & Brandy .... 5th — \$4.95
4. Chateau De PARAMA
New York State Shamp. .... Bot. — \$2.98
5. French Bordeaux Wine ..... 5th — \$0.98

6. May Wine Imported
From Germany ..... 5th — \$0.98
7. Imported 5 Star Greese Brandy 5th — \$4.98

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų
maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

ŠPIONAŽO PINKLĖSE

JOHANNES M. SIMMEL

(34)

-- Ar jums žinoma, kad šiuo metu mes su anglais okupuotoj
ir laisvoj zonoj organizuojame naują žvalgybos tinklą ir rezisten-
cijos organizaciją? -- paklausė pulkininkasi Debras.

-- Apie tai esu girdėjęs, -- atsakė Lievenas.

-- Iš naujųjų vadų Paryžiuje pulkininkas Simeonas gavo įsa-
kymą jus atsiųsti į Marselį ir čia likviduoti. Bet jis apie tai
prasitarė Josephinai, o ji mane painformavo ir prašė įsikišti...

-- Ponia, -- pasakė Tomas nusilenkdamas, -- leiskite jums
įpilti dar truputį šampano.

-- Lievenai, aš turėsiu grįžti į Casablanca, o už kelių dienų
ten persikels ir Josephine. Mes gavome tokias instrukcijas iš Lon-
dono. Čia pasiliks vienas Simeonas. Ką apie jį galvojate?

-- Neverskite manęs meluoti, -- pasakė mandagiai Tomas.
-- Tai aukso širdies žmogus ir didelis patriotas, -- tarė
Debras, -- Nelaimel jam trūksta kai ko, Mes visi tai žiname ir
nėra reikalo sakyti.

-- Drąsa nefordoma vien kumštimi, -- pasakė Josephine, --
Reikia dar turėti galvą. Jūs, ponas Lievenai ir pulkininkas Sime-
onas, tai galva ir kumštis, kokią puikią ekipą sudarytumėte!

-- Vienas Simeonas nepajėgs apsidirbti su uždaviniu, -- tęsė
Debras.

-- Su kokių uždaviniu?

-- Padėtis labai rimta, Lievenai, Aš nenoriu girti savo tau-
tiečių daugiau negu jie verti. Pas mus irgi yra niekšų.

-- Jų niekur netrūksta, -- pastebėjo Tomas.

-- Jūs esate vokietis ir žinote vokiečių būdus. Bet tuo pačiu
jūs galite būti prancūzų, lyg būtumėte juo gimęs. Ties niekšai ne-
sitenkina Prancūzijos išdavimu, bet kartu ją plėšia. Prieš kelias
dienes iš Paryžiaus atvyko du vyrai, aukso ir valiutos trafikantai.

-- Ar tai prancūzai?

-- Taip, kurie dirba Gestapui.

-- Kaip jie vadinasi?

-- Jacques Bauvier ir Paul de Lentier.

Tomas keletą sekundžių pagalvojo, paskui prabilo:

-- Gerai, aš jums padėsiu tuos niekšus sugauti, bet priža-
dėkite vėliau mane palikti laisvą išvažiuoti.

-- Kur jūs norite važiuoti?

-- Į Pietų Ameriką, jūs tai žinote. Bankininkas Lindneris

manęs ten laukia. Aš nebeturiu pinigų, bet jis jų turi užtenkamai.

-- Lievenai...

-- Jis turi milijoną dolerių. Ir jei jūs man parūpintumėte pa-
są, aš lengvai gaučiau vizą...

-- Lievenai, klausyk manęs...

-- O jei aš turėsiu vizą, tai rasiu laivą...

Staiga jis nutilo.

-- Ką jūs norėjote pasakyti?

-- Man labai gaila, Lievenai, bet rodos, jūs daugiau savo drau-
go nebeatysite.

-- Ką tai reiškia? Kas atsitiko su Lindneriu?

-- Jis mirė.

-- Mirė? -- pakartojo Tomas ir jo veido spalva pasidarė pil-
ka, -- Walter Lindner mirė. Jis buvo paskutinioji mano viltis. Pas-
kutinis mano draugas. Paskutinė mano viltis, išsigelbėti iš šio be-
protiško kontinento, dabar susprogo kaip muilo burbulas...

-- Jūs negalėjote apie tai sužinoti, nes tuo metu buvote kalė-
jime. 1940 m. lapkričio 3 d. Lindnerio laivas prie Bermudų užšo-
ko ant plaukiančios minos ir nuskendo. Beveik niekas neišsigel-
bėjo...

Tomas tylėdamas tarp pirštų sukinėjo šampano taure.

-- Jei jūs būtumėte atsisėdęs į tą laivą, be abejonės šią va-
landą irgi nebūtumėte gyvas, -- pastebėjo Debras.

-- Taip, -- atsakė Tomas, -- tai padrasinanti mintis.

***

Lapkričio 26 d. auštant Tomas Lievenas apleido Josephine
Baker apartamentą susimastęs ir tylus. Jis nemažai išgėrė šam-
pano su Debras ir Josephine, diskutuodami ateities problemas
ir grįžęs norėjo prikelti Chantal, bet nutarė pirma išsimaudyti, ką
ir rado darant nustebsi Chantal.

Trinant muilu nugarą, jis jai papasakojo nuotyki, bet tik tiek,
kiek jai reikia žinoti, neatidengdamas visko, nes jis pilnai nepasi-
tikėjo.

-- Jie mane paleido, nes reikalingi mano patarnavimo. Jie
man pavedė misiją, o tai misijai atlikti tu man esi reikalinga. To-
kiu pagrindu mes galime susitaikinti.

-- Tu man dovanoji? -- paklausė Chantal su ašaromis akyse.

-- Aš priverstas dovantoti, nes esu reikalingas Tavęs...

-- Nesvarbu dėl kokių priežasčių tai darai, -- sušuko ji api-

pildama bučiniais. -- Aš darysiu viską ką tu nori. Ko tau reikia?

-- Keletą aukso plytų.

-- Aukso plytų?... Kiek?

-- Už penkis ar dešimt milijono frankų.

-- Tikro aukso?

-- Ne. Viduj gali būti švino.

-- Jei tik to reikia, aš padarysiu su malonumu.

***

1940 m. gruodžio 4 d. Marselyje Bristol viešbučio privatiš-
kame salione sėdėjo trys vyrai pietaudami. Vienas jų pasirodė
esąs didelis smaguris ir paruošė menu, duodamas virėjų pata-
rimus. Tie trys vyrai vadinosi Jacques Bauvier, Paul de Lentier ir
Pierre Hunebelle.

Paul Lentier galėjo būti 37 metų amžiaus, Jacques Bauvier vy-
resnis, o Pierre Hunebelle, kuris suorganizavo pietus, buvo kaip
dvynys panašus į Tomą Lieveną. Tikrumoje tai buvo jis pats. Da-
bar jis kišenėj turėjo naują pasą Hunebelle vardu.

Kuo mes galime būti jums naudingi, -- paklausė Lentier įpu-
sėjęs pietums.

-- Marselis yra nedidelis miestas, ponai, Čia žinoma, kad jūs
atvykote iš Paryžiaus padaryti biznį.

-- Kokį biznį? -- paklausė Bauvier.

-- Sako, kad jūs domina auksas ir užsienio valiuta. Aš turiu pa-
duoti aukso.

Lentier ir Bauvier tarpusavy susižvalgė ir po trumpos tylos pa-
klaudė.

-- Iš kur gavote tą aukšą?

-- Aš jūsų neklausiu kam jūs perduosite tą aukšą, tad kodėl tu-
riu sakyti iš kur aš jį gavau.

-- Kiek aukso jūs galite mums duoti?

-- Tai priklauso nuo to kiek jūs norite gauti, -- atsakė Tomas.

-- Mes galime pirkti iki dviejų šimtų milijonų.

-- Viešpatie, tai nemaža suma, -- pasakė Tomas.

-- Viešpatie, tai nemaža suma, -- pasakė senis tarnas, kuris
buvo pridėjęs ausį prie privatiško saliono durų ir tuo nuskubėjo į
barą, kur milžinas su trumpais plaukais grukšnojė Pernod.

-- Ei, Bastien, -- pasakė tarnas.

Milžinas pakėlė galvą.

-- Apie ką jie ten kalbasi.

Tarnas papasakojo ką girdėjo ir vyras, kuris vadinosi Bastien
Fabre, sušvilpė pro dantis.

-- Du šimtai milijonų! Panelė švenčiausioji! Eik pasiklausyk,

ką jie kalba ir gerai viską įsidėmėk, -- pasakė jis įsprausdamas
tarnui į ranką pinigą. -- Aš grįšiu.

(Bus daugiau)

KŪRYBA IR MOKSLAS

'Gražina' žiūrovo akimis

Ilgai lauktoji Jurgio Karnavičiaus "GRAŽINA" jau nuskubėjo praeitin. Ji paliko daug malonių prisiminimų, tauraus pasididžiavimo ir ryžto pavyzdžių. Apie ją dar ilgai kalbės laisvojo pasaulio lietuviai.

Gegužės mėn. 20 ir 21 dienomis Chicagoje, lietuvių kolonijose vyravo šventiškos nuotaikos. Chicagiečių tarpe tiek daug naujų veidų-svečių iš Detroito, Clevelando, Grand Rapids, Rockfordo, Kanados, Los Angeles ir daugelio kitų vietovių. Visi skubėjo pasveikinti iš istorinės praeities sugrįžtančią, kovos už laisvę mintį nešančią "Gražiną".

Per dvi dienas Chicagos Civic Operos rūmuose matome arti 7000 žiūrovų. Jų tarpe daug mūsų kaimynų ir amerikiečių svečių, kuriems lietuvių žiūrovų masė paliko išskirtiną įspūdį. Jie stebėjosi lietuvių kultūriniu pajėgumu, drąsa ir ryžtu, statant savąją operą ir sutelkiant tiek žiūrovų. Kai maestro Aleksandras Kučiūnas pakėlė dirigento lazdelę, salėje įsiviešpatavo mirtina tylą. Ir per tris valandas su dideliu įdomumu sekame "Gražinos" spektaklį.

Per keturius veiksmus prabėga daug gražių scenų,

JURGIS JANUŠAITIS

kurias lydi pilnas simfoninis orkestras. Didingi, puikiai išlavinti, profesionalinio lygio chorai iš pirmųjų

Jonas Vaznelis Krivio vaidmenyje.

V.A. Račkausko nuotrauka

akimirų užvaldo žiūrovo dėmesį ir nuo jų nebeatiskiri per visą spektaklį. Chorai sudaro didingas "Gražinos" scenas, kuriose gyvena atskiri solistai.

Matėme dvi tikrai skir-

tingas "Gražinas". Lilija Sukytė — švelnutė, lyriška, vaidyboje šauni, tačiau neturėjusi progos parodyti savo pilno balso. Danutė Stankaitytė daugiau atitiko Karnavičiaus "Gražinos" charakterį. Tačiau vis dėl to taip norėtusi paprašyti, jeigu būtų gyvas kompozitorius, kad neskriaustų "Gražinoje" Gražinos. Juk ji heroje vyksme, tuo tarpu jai neleidžiama ryškiau pasireikšti. O taip būtų miela pasigerėti gražiomis Gražinos arijomis ir duetais, kurių, deja, Gražinoje pasigendame. Mūsų jausmus glostė artima širdžiai, atpažįstama lietuvių liaudies dainų motyvų muzika.

Stasio Baro sukurtas Liutauras žavėjo žiūrovą spektaklio eigoje ir su dideliu dėmesiu klausėsi jo šaunaus dramatinio tenoro balso. Jis puikiai ištverė iki baigmės spektaklio, žiūrovų palikdamas negreitai išnykstantį įspūdį.

Gera prisimename iš Traviatos laikų du debutantus — Daiva Mongirdaitę ir Algimantą Grigą. "Gražinoje" jie abu švystelėjo tikrai šviesiais pragiedruliais. Ramunės vaidmenyje Daiva Mongirdaitė pasirodė pajėgi solistė su stipriu balsu, gražia, aiškia tarsena ir puikia vaidyba. Malonūs jos solo ir duetai su Laimučiu — Stefan Wicik kėlė pasigerėjimo žiūrovų tarpe. Daug malonaus džiaugsmo atnešė ir Jauonojo Bajoro — Algimanto Grigo laisvai, su įsijautimu padainuota gražioji pirmojo veiksmo arija. Arnoldas Voketaitis — Kvieslio rolėje įrodė didelį savo dainavimo ir vaidybos talentą. Krivis — Jonas Vaznelis masinių scenų erdvėje buvo iškilus, mieliai klausomas, tikras krivis.

Sunkoka, gal ne visai jo balsui atitinkantį vaidmenį turėjo Algirdas Brazis. Jo sukurtas Rimvydas buvo geras, tačiau protarpiais nuslopinęs orkestras.

Spektaklio visumoje pasireiškė mažesnių partijų dainininkai Raudotoja — Genovaitė Mažeikienė, Vaidilos — J. Savrimavičius, V. Momkus ir Br. Maciukevičius.

Bal et me isteris Simas Velbasis, Violeta Karosaitė ir J. Puodžiūnas sukūrė gražią baleto detalę.

Mąstant apie "Gražiną" ir praeitį, lyg pasigedome tikresnės senovės. Sumoderninti scenovaizdžiai kėlė eiliniam žiūrovui abejonių. Mes norėjom matyti pilnes rūmus, šimtamečius ošiančius ažuolus. Bet juk gyvename dabartimi, modernizmo amžiuje. O be to, lėšos ir lėšos... Jų trūks.

ta. Tad dailininkas ieškojo, atrodo, tik primenančių tikrovę detalių.

Kiek netiksliai veikė premjeroje ir apšvietimas. Protarpiais ir skaitlingas simfoninis orkestras pasirodydavo per garsus, užgoždamas mūsų solistų balsus. Prašyte prašesi pritildomas, nes norėjome girdėti ir dainos aidus. Pačios scenos daugiau statinės. Mes ieškome visada ir visur gyvumo. Tad ir nenuostabu, kad ir "Gražinoje" norėjome matyti ryžtingesnius, judresnius karius, tikresnes vaidilutes.

Žinoma, žiūrovas daug ko norėtų... Bet viena turime atsiminti, kad gyvename be savosios žemės saujos. Neturime išteklų, neturime savųjų operoms rūmų, dekoracijų, rūbų, orkestrų. Turime tik lietuvišką širdį, didelį norą gyventi savajame pasaulyje, turime pasižavėjusių saujelę, kurie dega mūsų kultūros ugdymo ir išlaikymo meilės ugnele. Ir tai yra Lietuvių Operos kolektyvas, kuriam vadovauja: Vytautas Radžius o jam talkininkauja Margarita Momkienė, Gediminas Kazėnas, Bronius Maciukevičius, Kazys Skaistgirys, Regina Smolenskienė, Antanas Grina ir šauni šimtinė vyrų ir moterų. Jie dešimtį metų ištverė lietuviškosios kultūros ugdyme ir savo veiklos dešimtmėti šauniai apvainikavo lietuviška opera "Gražina".

Pats lengviausias darbas, sakoma, kritikuoti kitų darbus. Kritikuos ir "Gražiną". Bet visada atsiminkime ir sąlygas, kuriose visa tai atliekama. Lietuvių Opera atliko tikrai daug. Jai šiandien ir priklauso plačiosios lietuvių visuomenės nuosirdus acū.

"Gražinos" vardą dar ilgai minėsime. Ji mums įro-

Skulptoriaus Vytauto Kašubos daryta Pieta. Fragmentas iš Kryžiaus kelių pranciškonų vienuolyno sodyboje Kennebunkporte.

Vyt. Maželio nuotrauka

dė, kad mes esame pajėgūs dideliems darbams, kad mes esame gyva tautos dailė, kad mes gyvename Gražinos pavyzdžiu kovoje dėl gimtosios žemės laisvės.

Tikime, kad Gražinos aidą pakartos ir pavergtosios tėvynės laukai.

Operos vadovybei dėkmes, pradedant vienuoliktuosius darbo metus.

Tikėkime, kad ateinantieji metai duos dar vieną savą lietuvišką operą.

NAUJIEJI PROTO LIGŲ GYDYMO BŪDAI

Trumpai tariant, tie būdai siekia dviejų pagrindinių tikslų: pirmas, kiek galima greičiau ligonį pagydyti ir kiek galima trumpiau jį laikyti ligoninėje. Čia gal galima būtų pasakyti, kad ir pirmiau to paties buvo siekiama, nors ir nevisada. Svarbiausia, pirmiau nebuvo priemonių, kurios galėtų pagreitinti ligonio gydymą. Antaras, modernaus proto ligų gydymo tikslas: net ir gydymo metu, ligonį laikyti kiek galima arčiau šeimos, artimųjų ir bendruomenės.

Jau yra išrasti vais-

tai, kurie dabar vaidina pagrindiniai svarbų vaidmenį proto ligų gydyme. Tų vaistų yra daug rūšių. Jų įtaka proto ligonių sveikatai nevienoda. Vaistai susilaukia taip pat nemažai kritikos iš žinovų pusės. Nesigilindamas į specifinius klausimus, paminėsiu tik dvi tų vaistų kategorijas, kurių veikimas ir reikšmė lengva suprasti ir nespecialistui. Pirmoji kategorija, tai vadinamieji raminantieji vaistai. Vaizdžiai tariant, tie vaistai pavadoja geležinius rėžius ir kitokias fizinio

suvaržymo priemones, taikomas nesusvaldomiems proto ligonims. Tai labai svarbu ligonio gydymui. Ligonis nebeatpinamas už geležinių grotų kaip kalėjime, bet į kultūringo viešbučio pobūdžio kambarį. Tai, žinoma, visai kitaip veikia proto ligonio sveikatą, negu kalėjimo pobūdžio aplinkuma. Toliau, vartojant tuos vaistus galima nedelsiant pradėti ligonio gydymą psichinės terapijos metodais. Pagaliau, vartojant tuos vaistus, galima ligoniui leisti lankyti savo šeimą savaitgaliais, o svarbiausia pradėti nuolatinį darbą dar ne galutinai išsigydžius. Kita tų vaistų kategorija, tai skatinantieji vaistai.

Juk yra daug ligonių, kurie niekuo nesidomi, į nieką nereaguoja. Sėdi, gulį ar tyli. Skatinantieji vaistai pakeičia ligonio laikyseną. Ligonis įgauna energijos ir susidomėjimo. Tada jau galima pradėti ir jo psichoterapiją.

Antra pagrindiniai svarbi naujovė proto ligų gydyme, tai jungtinis metodas (taip mėginu verstį anglišką išsireiškimą team approach). Ką gi tai praktiškai reiškia? Tai reiškia, kad ligonio gydymo sprendimus daro ne vienas kuris nors specialistas (pavyzdžiui psichiatras, dėl psichiatrų stokos dažniausia juos pavadoja medicinos daktarai), bet visas junginys specialistų, turinčių teoretinį išsimokslinimą ir praktikos patyrimą proto ligų gydyme. Toks specialistų junginys gali būti sudarytas įvairiai. Bent ne visur vienodai. Tipiškai tokio junginio galėtų būti tokia

Dail. Vytauto K. Jonyno Madona. Fragmentas iš vitražo pranciškonų koplyčioje Kennebunkporte.

Vyt. Maželio nuotrauka

PLANINGAS TAUPYMAS

- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.
- Metinis dividendas $4\frac{3}{4}\%$ išmokamas du kart per metus už visas taupymo sąskaitas.

PARKING LOT — ADJOINING OUR OFFICE BUILDING

MOKA GERUS DIVIDENDUS. PRADEK TAUPYTI ŠIANDIEN!

PASKOLOS

perkant namus daromos ilgiems terminams ir prieinamais nuosimčiais mėnesiniais išsimokėjimais.

DĖL INFORMACIJŲ KREIPKITES

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD • CHICAGO, ILL. 60608

OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4;

Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

(Nukelta į 6 psl.)

Naujosios proto ligų ligoninės dabar panašios į puikius viešbučius. Nuotraukoje naujoji Chicagos ligoninė Charles F. Read Zone Center.

NAUJIEJI PROTO LIGŲ GYDYMO BUDAI

(Atkelta iš 5 psl.)

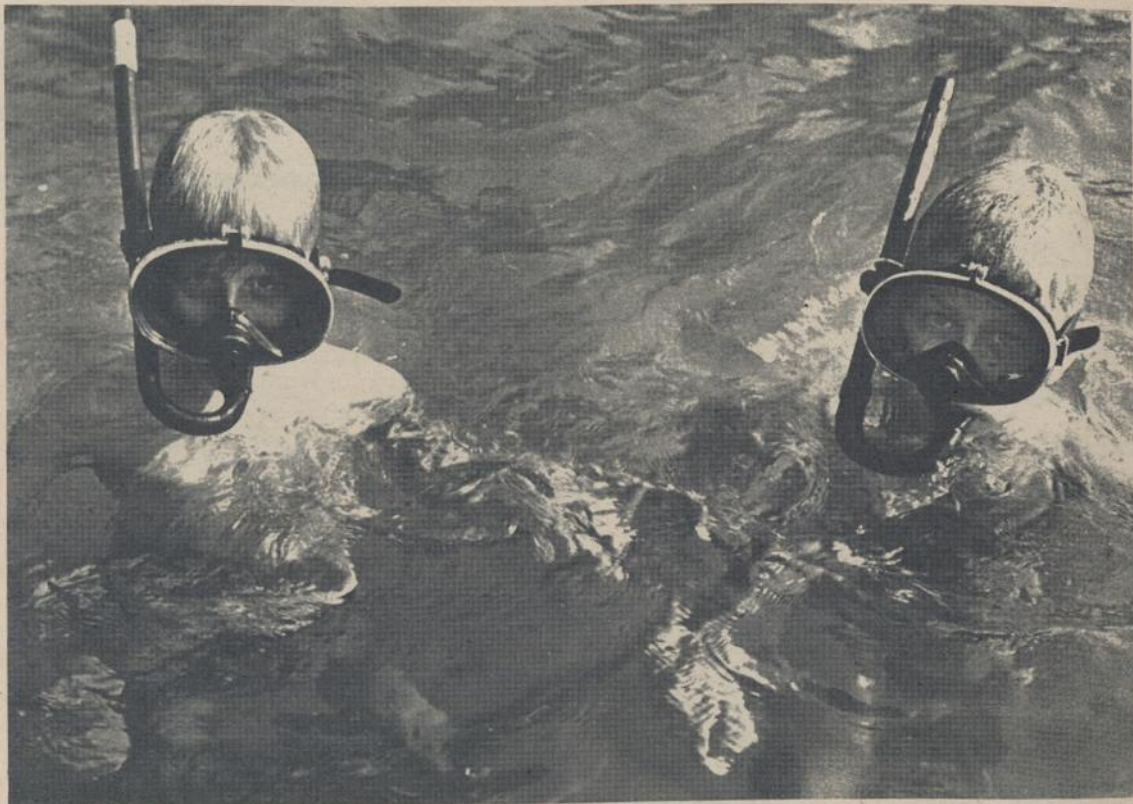
sudėtis: psichiatras (arba jo vietoje medicinos gydytojas), psichologas, socialinės srities darbininkas, psichiatrijos slaugė, rehabilitacijos atstovas, darbo terapijos atstovas ir dar vienas ar kitas. Čia reikėtų pabrėžti, kad toks specialistų junginys nėra kokia nors tik teoretinė "komisija". Kiekvienas tokio junginio narys kasdien atlieka su tuo pačiu ligoniu kokį nors jo gydymo procesą. Tuo būdu jis turi progos tą li-

gonį nuodugniai išstudijuoti ir pažinti. Todėl to kio nario nuomonė, to junginio sprendimuose yra pagrindiniai svarbi. Jungtinis metodas ne tik pagreitina ligonio gydymą bet žymiai padeda išvengti klaidų ir mažesnių neapsižiūrėjimų, kurie proto ligų gydyme labai lengvai gali pasitaikyti.

Kita naujovė tai ligonio nuolatinis ryšys (ir gydymo laiku) su jo šeima ir jo bendruomene. Neleidžiama ligoniui nuolatli nuo realaus gyvenimo,

mo, o jo artimiesiems ir bendruomenei "užmiršti" ligonį, tartum jo "atšikratyti". Tam tikslui yra numatyta milžiniška naujų proto ligoninių steigimo programa. Tų ligoninių ar vadina-
mų proto sveikatos centrų numatyta steigti tiek daug, kad jie būtų lengvai pasiekiami per valandą ar pusvalandį iš kiekvienos tos apylinkės vietos. Tie naujoviški protinės sveikatos centrai (kurie jau pastatyti ir veikia) jokių būdų nebėra panašūs į senovinio tipo beprotnamius. Tai daugiau panašūs į prabanginio pobūdžio poilsio viešbučius. Kai kam net atrodo, kad tos naujoviškos ligoninės turi per daug prabangos, kuri vėl gali neigiamai paveikti proto ligonį. Bet tai, žinoma, studijuotini dalykai. Vieną dalyką, betgi, reikėtų išdėstyti. Visur stengiamasi vietinės bendruomenės administracija įtraukti į proto ligonių gydymo darbą ir vis didesnę atsakomybę uždėti bendruomenei toje srityje.

Kas gi atsitiks su tomis didžiulėmis proto ligoninėmis, turinčiomis šiuo laiku po penkis, po dešimtį ir daugiau tūkstančių ligonių? Ar jos bus "uždarytos"? Šiuo laiku toks "uždarymas" nenumatomas ir neįmanomas. Šiuo laiku yra vis dar per daug proto ligonių ir per mažai jiems vietos proto ligoninėse. Todėl tos didžiosios ligoninės perorganizuojamos ir įjungiamos į naująją proto ligų gydymo programą. Didžiosios ligoninės (su 10 ir daugiau tūkstančių ligonių) suksirstomos į atskirus autonominius vienetus. Vaizdžiai tariant, iš vienos ligoninės padaroma tartum 5-10 atskirų ligoninių. Tuo būdu ligonių gydymas ir patobulinamas ir pagreitinamas. Ypačiai vartojant jungtinį metodą. Didžiosios ligoninės turi nebeatidėliodamos išspręsti dvi labai sudėtingas problemas. Visose didžio-
se ligoninėse yra nemažas skaičius tokių asmenų, kurie protiniai yra visiškai pasveikę, bet dėl savo amžiaus ar kitų kūno ligų nebegali dirbti ir savistoviai pragyventi. Gimi-
nių ar artimųjų jie neturi. Todėl ir laikosi proto ligų ligoninėse. Aišku, jie nėra proto ligonys ir jiems ne vieta proto ligoninėse. Jiems turi būti surasta gyvenimo vieta. Tai sunki problema, kurios išsprendimas skubiai reikalingas. Antra skubi problema, tai tie buvę proto ligonys, kurie jau yra pasveikę ir gali dirbti ir pelnyti sau duoną, bet yra atsilikę nuo modernaus gyvenimo, - jaučiasi bejėgiai savistoviai pradėti gyvenimą "iš naujo". Todėl ir jie stengiasi kiek galima ilgiau prisilaikyti proto ligoninėse. Šitie pasveikę ligonys turi būti paruošti naujam gyvenimui ir išleisti iš ligoninės gali būti dar kiek ilgiau globojami. Tam tikslui yra steigiami ligonių reabilitavimo skyriai. Yra steigiamos vadinamos "pu-

Tai ne kitų planetų gyventojai, o mūsų jaunimas vasaros stovykloje sportuoja... V. Maželio nuotrauka

VASAROS ATOSTOGAS

kviečiame praleisti CAPE COD'E

MEŠKOJE

CAPE COD žaluma; ATLANTO vanduo šildomas Golf'o srovės; SILVER BEACH smėlis; Lietuviška aplinka ir geras maistas, suteikia puikias sąlygas pavasaroti bei pailsėti.

SPORTO mėgėjams: sail-fish būriuoti, teniso aikštė, ping-pong, kroketas.

Vakare TĖVAMS išvykus prižiūrimi vaikai.

SEZONĄ pradedame BIRŽELIO mėn. 18 d.

MEŠKA

42 BEACH STREET
MONUMENT BEACH
CAPE COD, MASS.

Tel. (617) 759-3251

PAVASARINIAI IR VASARINIAI SIUNTINIAI 1967 METAMS

Iš daugelio specialiai sudarytų mūsų siuntinių 1967 metų pavasariui ir vasarai siūlome du, kurie yra labai praktiški, už žemą kainą ir į juos yra įtraukta viskas, kas labiausiai reikalinga Jūsų artimiesiems.

Žinoma, taip pat, kiekvienas siuntėjas gali sudaryti dovanų siuntinį savo nuožūra pasinaudodamas mūsų kainoraščiu.

MOTERIŠKAS (1967).

Nailoninis su diržu itališkas liempaltis, 3 yd. vilnonės angliškos kostiumui medžiagos, 4 yds. puikios suknelės medžiagos, 1 komplektas nailoninių apatinių rūbų, 2 p. geriausios rūšies nailoninių kojinių, 1 šilkinė gelėta skarelė, 1 nailoninė skarelė, 12 specialiai parinktų namų darbui adatų, 2 špulės labai stiprių siūlų, 1 trumpom rankovė megstukas.

Kainuoja \$75.00.

VYRIŠKAS (1967).

Itališkas nailoninis su diržu dėvimas liempaltis 3½ yds. angliškos vilnonės kostiumui medžiagos, 2 nailoniniai vyr. maškiniai, 1 terylo kaklaraštis, 1 komplektas apatinių rūbų, 2 p. nailoninių arba vilnonių kojinių, 12 įvairaus dydžio adatų, 2 špulės labai stiprių siūlų, 3 jarda vilnonės paltui medžiagos.

Kainuoja \$75.00.

Jungtinis moteriškas 1967 ir vyriškas 1967 siuntinys kainuoja \$135.00.

Tebesiuočiame ir visus kitus mūsų anksčiau skelbtus siuntinius dar vis už tą pačią kainą.

Automobilius, dviračius, motociklus, siūvamasias mašinas, svaiginamus gerimus, tabaką ir maistą (sov. gamybos), pristatome iš kooperatyvų Lietuvoje ir Sov. Sąjungoje.

Persiuočiame ir Jūsų pačių sudarytus siuntinius.

BALTIC STORES LTD. (Z. JURAS)

421 Hackney Rd., London, E. 2., England.

Seniausia šioje srityje lietuvių firma. greitas ir garantuotas pristatymas.

Atstovai:

A. Kušinskis, 167 College St., Sudbury, Ont., Canada.
L. Radzevičius, R. R. #2, Port Arthur, Ont., Canada.

Galime pervesti ir pinigų, už ką gavėjas turi teisę pasirinkti kas jam patinka iš specialių krautuvų.

HELP WANTED MALE

DRIVERS-TRACTOR TRAILER
IMMEDIATE HIRING
Must have New York state class-I license or equivalent, and be able to pass ICC physical. Apply
SCHWERTMAN TRUCKING
CO., OFFICE
Route 23B
Hudson, New York
(71-82)

Job opportunities and security—
WELDERS,
skilled and semi-skilled, all replies confidential, also openings for tank trailer maintenance, mechanics & sheet metal mechanics. Send resume to Brodix Corp., P. O. Box 315, Dunellen, N. J. Att. Operations Manager or call 201 — 968-4500 for appointment.
(68-72)

FITTERS

DAY AND NIGHT SHIFTS
Steady work. Overtime & benefits.
CUSTOM FABRICATORS
15720 DALE, DETROIT, MICH.
5 MILE-TELEGRAPH AREA
(67-76)

1st Class
DIE SINKERS
Forge Shop Die Room. Prefer some deckel experience. Steady work. Good overtime.
Ed. Keller
HERCULES FORGING CO.
13600 Girardin, Detroit, Mich.
313 — 365-8000
(72-74)

DIE MAKERS and first class set-up men for: 4-slide machines, springs coiling machines, torsion coiling and punch press departments. Good working conditions, top wages, fringe benefits, profit sharing and insurance coverage for time lost due to sickness and accident.

Grand Haven is a progressive community that has top rated schools, churches, and recreational areas.

AUTOMATIC SPRING
PRODUCTS CORP.
803 Taylor Street
Grand Haven, Michigan
(72-74)

HELP WANTED FEMALE

PUBLIC HEALTH NURSE: Graduate in public health nursing for employment in the city health department. Starting salary \$6318 or higher depending on qualifications. Scheduled increases plus liberal fringe benefits. Write for standard application blank to City Personnel Dept., 404 City-County Bldg., Madison, Wisc. 53709. 608-266-4615.
(72-81)

HELP WANTED MALE

MEN
GENERAL FACTORY WORK
Steady work, periodic pay increases, profit sharing plan, pleasant and clean surroundings. Apply now in person to:
MOBILE FABRICS INC.
111 Wagaraw Rd., Hawthorne, N. J.
(67-73)

WANTED AT ONCE

BRIDGEPORT OPERATORS BORING MILL OPERATOR

Must be able to set up and work from Blue Prints.
Experienced — but journeyman status not required. Fringe benefits and overtime.

VISI-TROL ENGINEERING CO.
12720 Burt Road
Detroit, Mich.
(70-72)

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota
U. S. Department of Justice
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 — Tel. WA 5-2787
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 — Tel. WA 5-2737
3212 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608 — Tel. CA 5-1864

DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pakeičiamųjų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis.

KREIPKITES į mūsų lietuvių bendrovę, kuri turi teisę siuntinius siųsti be tarpininkų, tiesiai iš Chicago į Lietuvą.
Vedėjai E. ir V. ŽUKAUSKAI

HELP WANTED MALE

THE CLEVELAND PNEUMATIC Tool Co.

3784 E. 78 St.
Cleveland, Ohio
341-1700

A Subsidiary of
PNEUMO-DYNAMICS
Corp.

MACHINISTS

TO WORK ON
AERO SPACE
MISSILE and
Aircraft Components

KELLER- HYDROTEL

Contouring and profiling
Machines

HORIZONTAL

BORING MILLS

TURRET LATHES

GAP TURRET LATHES

ENGINE LATHES

MILLING MACHINES

RADIAL DRILLS

NUMERICAL CONTROLLED MACHINES

CAUSITE GERĄ VALANDINI
ATLYGINIMĄ IR VISUS PRIEDUS.

Interviewing Hours
8:15 A.M. to 5 P.M.

OR CALL

341-1700

for an interview convenient
for you.

WANTED AT ONCE

EXPERIENCED

TURRET LATHE

OPERATORS

To operate Warner & Swasey No. 5
hydraulic turret. Day shift; full ben-
efits; steady employment.

PLM PRODUCTS

3871 WEST 150

CLEVELAND, OHIO

(69-75)

WANTED AT ONCE

JOURNEYMEN

PATTERN MAKERS

PATTERN REPAIRMEN

PATTERN FOREMAN

ALSO

ELECTRICIANS

Steady work for qualified men.

NATIONAL MOTOR

CASTINGS

Indiana Ave.

South Haven, Mich.

An Equal Opportunity Employer
(67-72)

BIRŽELIO ĮVYKIŲ MINĖJIMAS

ALT Clevelando skyrius surengė išspūdingą 1940 metų birželio baitsių įvykių Lietuvoje minėjimą. Sekmadienį, birželio 18 d., pradėta pamaldomis šv. Jurgio parapijos bažnyčioje. Po pamaldų ALT skyriaus valdybos nariai dalino tautinių spalvų vėlavėles prisirišti prie automobilio tiems, kurie važiuo į darželį. Ilgą automobilų procesiją lydėjo du specialiai paskirti policininkai. Prie darželio jau radosi suvažiusių iš Naujosios parapijos, ir šiaip lietuvių atvykusių į iškilmės.

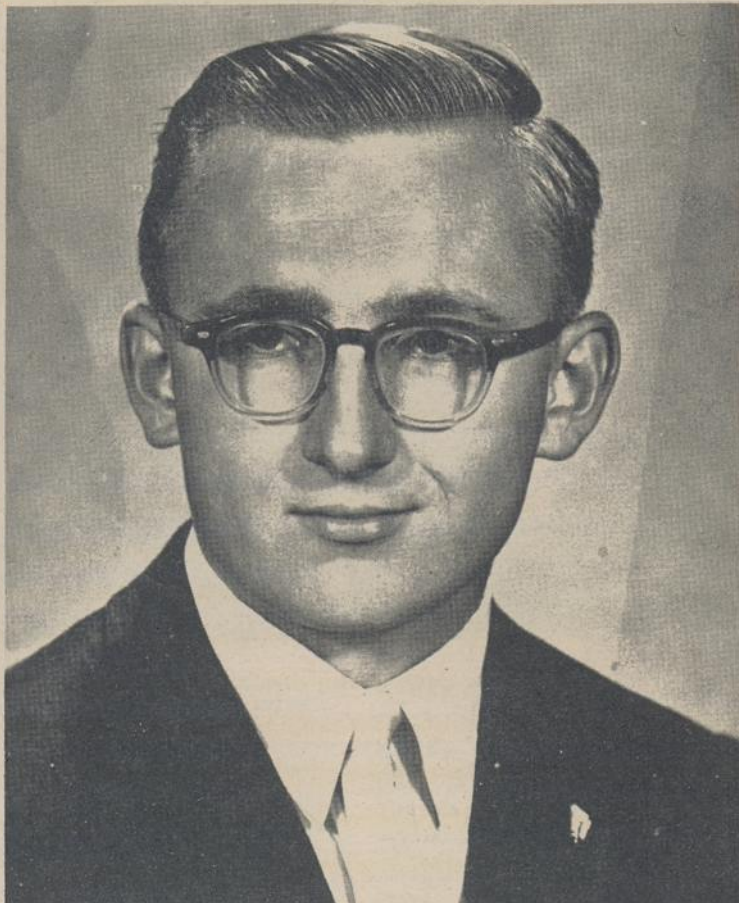
Programa pravesta prie Dr. Jono Basanavičiaus paminklo. Gražų vaizdą darė dalyviai, plačiu ratu apstoję didelę platformą. Jaunimo būreliai savo gražioje uniformose, draugijų vėlavos teikė spalvingumą visai aplinkai.

Programa pradėta Amerikos ir Lietuvos himnais, kuriuos sugiedojo A. Mikulskio vadovaujamas Čiurlionio ansamblis. Toliau choras giedojo "Malda", labai tinkamą tai apeigai.

Programai vadovavo ALT vicepirmininkas inž. R. Kudukis, pakviestas Ingridą Bublįnę paskaityti Clevelando miesto burmistro tai dienai skirtą proklamaciją.

ALT skyriaus pirmininkas K.S. Karpius pasveikino susirinkusius ir Lietuvių Kultūrinio Darželio Sąjungos vardu, pasakė trumpą šiai dienai pritaikintą kalbą.

SĖKMINGAI BAIGĖ AUKŠTUOSIUS MOKSLUS

• Sarūnas Lazdinis birželio 13 d. Columbus, Ohio State Universitete gavo Master of Science laipsnį aeronautikos-astronautikos inžinerijos srityje. Sarūnas sieks tame pačiame universitete daktaro laipsnio.

Dalyvius sveikino Seth Taft, ir Clevelando teisių direktorius B. Klementowicz.

Įdomią, platesnę kalbą pasakė Dr. Algirdas Budreckis, VLIK narys. Jis palietė istorinius bruožus įvykių, kuriais sovietai smurtu Lietuvą užgrobė ir privėdė prie tų visų baisenybių, kurios birželio mėnesį Lietuvoje buvo vykdomos. Paminėjo vardus rusų ir savų parsišavėlių, kurie toje klastoje buvo žymiausiais aktorais. Jaunas, energingas kalbėtojas ragino lietuvius dirbti, kovoti Lietuvos nepriklausomybės atstatymui.

Programa baigta R. Kudukio perskaicius re-

zoliuciją. Ji pasiūsta Jungtinėms Tautoms ir į Washingtoną.

(d)

ASS PAVASARIO ŠVENTĖ

Birželio 11 d. sekmadienio pavakarių Akad. Skautų Sąjūdžio Clevelando skyrius su svečiais Euclid Holiday Inn atšventė pavasario šventę. Po vakarienės sueiga buvo pradėta tautos himnu. Ją atidaręs fil. A. Juodikis moderatoriumi pakvietė fil. V. Kamantą. Šios šventės prasmę atžymėjo kand. pakėlimai, apdovanojimai ir ižodžiai. Tikrosiomis narėmis pakeltos Guoda Stuogytė ir Irena Giedraitienė, davę pasižadėjimus ir gavę akad. skaučių spalvas. Liet. Skautų S-gos Tarybos pirmijos apdovanojimams buvo įteikti garbės ženklai: Padėkos -- fil. V. Kamantui Už Nuopelnus -- fil. S. Matui ir B. Juodikienei. Į paskautininkio laipsnį pakelti fil. A. Juodikis ir fil. S. Matas davė skautininko ižodį ir gavo žalius kaklaryšius. Juos sveikino v.s. M. Slabokienė ir fil. A. Giedris.

Antroji sueigos dalis buvo skirta lietuvių literatūrai. A. Augustinavičienė skaitė paskaitą -- Istorinės problemos lietuvių literatūroje ir Juozo Kraliaus "Mindau go Nužudymas". Paskaita išklausyta su dideliu dėmesiu ir sulaukė nusių diskusijų. Sueiga užbaigta dainomis ir šokiais.

• Clevelando ateitininkai, sužinoję apie arkivyskupo Samore pakėlimą į kardinolus, birželio 8 d. pasiuntė jam šio turinio sveikinimo telegramą: "Nuoširdžiausiai sveikiname, džiaugiamės ir linkime Eminentijai ilgiausių metų darbuotis Kristaus Bažnyčiai".

Be to, ta pat dieną kard. Samore buvo pasiūstas raštas-prašymas, su Romos Kurijai pasiūstos telegramos nuorašu, tautinių parapijų reikalu, prašant mūsų tautinių parapijų klausimą ginti.

Birželio 19 d. iš Jo Eminencijos gauta sekanti telegrama: "Nuoširdžiai dėkingas ateitininkams ir Jums. Laiminu".

Pažymėtina, kad abi telegramos buvo perduotos lietuvių kalboj. (ag)

VILKIUKAI STOVYKLAUJA

Clevelando vilkiukų Kęstučio draugovė stovyklausi p. Dautų sodyboje (2971 Bishop Road, Willoughby Hills) nuo birželio 23, penktadienio, vakaro iki birželio 25, sekmadienio, popiečio. Palapinės pastatys, maistą virs ir skautiškų užsiėmimų mokys skautų Vytauto draugovės skautai. Su vilkiukais stovyklausi draugininkas V. Kamantas ir tautininkas V. Staškevičius bei ryšininkas su amerikiečių skautais J. Pažemis. Programą pravesti padės būrelių vadovės M. Puškorienė ir R. Nasvytienė.

Birželio 10 dalis vilkiukų draugovės skautų turėjo specialią iškylą -- skrido su didžiuliu sprausminiu

lėktuvu pusę valandos apie Clevelandą. Visiems tai buvo pirmasis skridimas gyvenime. Juos globojo būrelio vadovė Regina Nasvytienė.

Vasaros metu vilkiukų draugovė turės tokią programą: liepos 23 su tėvais ir šeimomis važiuos aplankyti Cleveland Zoo (zoolo-gijos sodo), rugpjūčio 27 kartu su tėvais ir artimaisiais turės iškylą-pikniką.

Rugsėjo 13 prasidės reguliarios draugovės ir būrelių sueigos.

ŽURNALUI KARYS PAREMTI GEGUŽINĖ

Š. m. birželio mėn. 25 d., 2 val. p. p. L.V.S. RAMOVĖ Clevelando skyrius ruošia gegužinę pas p.p. A. I. VISOCKIUS, 14307 Supe-

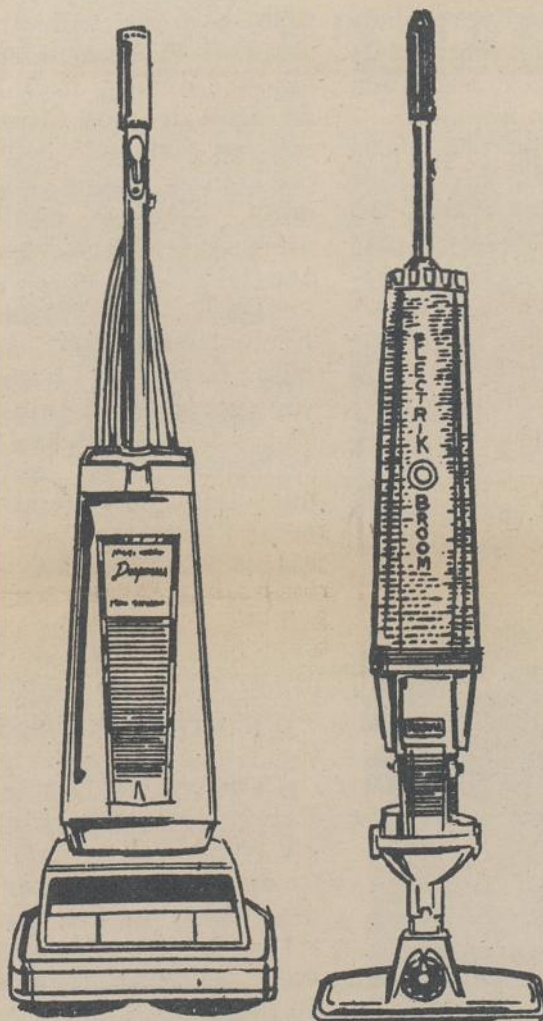
rior Rd., Cleveland, Ohio. Narius su šeimomis ir bičiuliais kviečiame sekmadienio popietį praleisti drauge gražiam p.p. Visockių sode. Veiks bufetas ir baras. (Sk.)

• Futbolo mėgėjams bus įdomu pamatyti Cerro komandą iš Urugvajaus lošiant su Cleveland Stokers. Rungtynės įvyks sekmadienį, birželio 25 d., 2 val. p. p. Clevelando stadione. Cerro (atstovauja New Yorką), Urugvajaus pirmenybėse užėmė antrą vietą. Stokers žada pasirodyti savo geriausiuose sąstatuose.

• Prieš atnaujinami savo namų ar automobilių draudimus, palyginkite savo mokesčių paskambindami V. Giedraičiui tel. 944-6835.

PIRKITE MAY'S KASDIEN: MIESTE 9:30 IKI 5:45; PIRMAD. IR KETVIRTAD. IKI 9 VAL. VAK. SKYRIUOSE KASDIEN 9:30 IKI 9:30 NAUDOK EAGLE STAMPS KAIP PINIGUS MAY'S KRAUTUVĖSE

the **MAY** co.
ALL 7 STORES
INCLUDING MAY'S SHEFFIELD

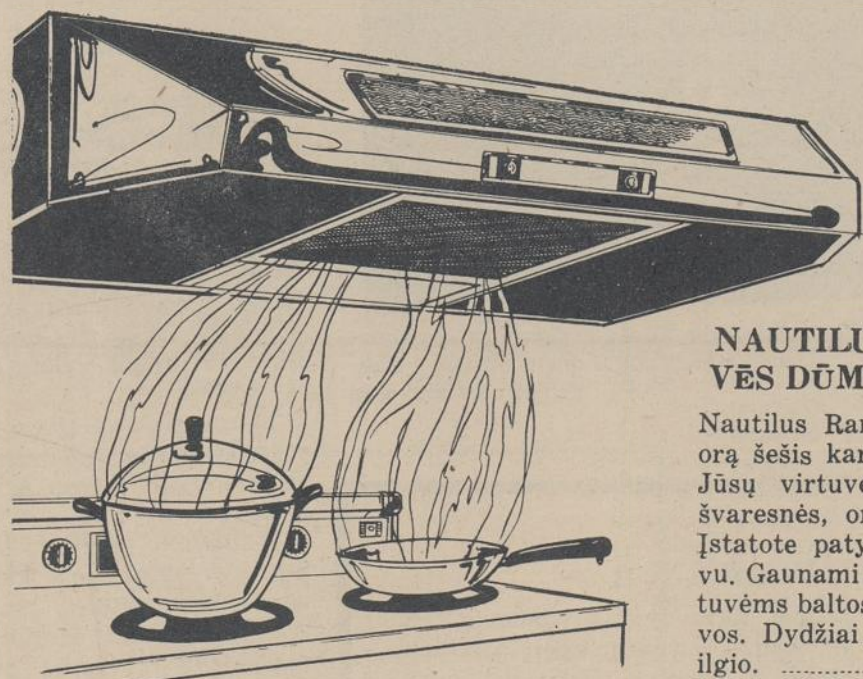
REGINA 3 GREIČIŲ KILIMŲ VALYTOJAS,

turįs 400 vatų motorą ir automatinį skysčio skirstytoją. Valo, blizgina, šampūnu gražina. Reguluojamas greitis ir visi priedai kiekvienam darbui grindims. Nereikia įmokėjimo. \$6 mėnesiui. 45.99

REGINA ELECTRIC ŠLUOTA

Lengvas, bet patvarus dulkių siurblys. Aprūpintas išimtinu Rug Pile Dial ir nežalinga viniliaus atrama. Jūsų už 29.95

Mažesni elektriniai aparatai, 5 aukštas mieste. Visuose šešiuose skyriuose kartu su May's Sheffield.

NAUTILUS VIRTUVĖS DŪMTRAUKIAI

Nautilus Range Hood valo orą šešis kartus į valandą. Jūsų virtuvės sienos bus švaresnės, oras grynesnis. Įstatote patys su atsuktuvu. Gaunami visokioms virtuvėms baltos ar vario spalvos. Dydžiai 30", 36", 42" ilgio. 29.95

PROCTOR KAVAI VIRDULYS

Naujas "Starflite" modelis yra visam gyvenimui virdulys, nes kiekviena dalis pakeičiama. Automatinis, verda nuo 2 iki 10 puodukų puikios kavos kiekv. metu. 17.88 Small Electrics, 5 aukštas mieste. Visuose 6 skyriuose, įsk. Sheffield.

Naturally
SUPERIOR SAVINGS

SINCE 1909
13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.
CLEVELAND

HOME and
REMODELING
LOANS
.....
INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185th St.
KE 1-7770

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• Nuo liepos 1 d. Dirva pasirodys du kartu į savaitę. Kaip ir kiekvienais metais, ryšium su Dirvos tarnautojų atostogomis, liepos ir rugpjūčio mėnesiais Dirva pasirodys du kartu į savaitę, trečiadieniais ir penktadieniais.

Ryšium su JAV nepriklausomybės švente liepos 4 d., tą savaitę Dirva pasirodys tik vieną kartą — penktadienį, liepos 7 d. laidą.

• Jonas Veselka, iš Chicago, apsimokėdamas Dirvos prenumeratą, prijungdamas auką, kartu įstojo ir į Vilties draugiją 10 dol. įnašu.

• Dirvos rėmėjas S. Dabkus Toronte, prašydamas pakeisti adresą, prisiuntė 10 dol. (Canad.) auką.

S. Dabkui už tokį dėmesį savajai spaudai dėkojame.

• Detroito skautams remti komitetas per p. L. Matveką prisiuntė Dirvai 5 dol. auką už jų parėmimą ruošiant išvyką.

Detroito skautų rėmėjams dėkojame už pripažinimą spaudos talkos ir paramą.

• Lietuviško kryžiaus, kuris buvo pastatytas Pasaulinės mugės metu New Yorke, iškilminga rededikacija su atitinkamom iškilmėm, įvyko birželio 17 d. Flushing Meadows Parke.

Lietuvių Bendruomenės

Kryžiaus išlaikymo komitetas, kreipiasi į lietuvių visuomenę prašydamas aukų, kad kryžių būtų galima sutvarkyti. Dėl lėšų stokos, yra neįmanoma atlikti net būtiniausių pataisymų. Prašome aukas kiek galima greičiau siųsti V. Pavaričiui, 87-40 127th St., Richmond Hill, N. Y.

* MŪSŲ VYTIS Nr. 2 jau išėjo iš spaudos ir išsiuntinėtas prenumeratoriams.

NEW JERSEY

VISI Į GAMTĄ!

ALT S-gos Rytų Apygarda, skyrių bei narių skatinama, birželio 25 d., sekmadienį, 12 val. Olympia Lakes (Route 130, Beverly, N.J.), Grove "B" ruošia gegužinę.

Puikus maudymasis natūraliame ežere. Jaunimui ir vaikams įvairūs sportiniai įrengimai bei žaidimo aikštės.

Gegužinėje gros Aqua String Band, kuris 1966 m., Philadelphiaje, tradiciniame Naujųjų metų Mummers' parade dalyvaujant visai eilei muzikinių vienetų, liko atžymėtas antruoju prizų, giorkestro kapitonas, nuoširdus lietuvis p. E. Venskų -- pirmuoju.

Svečių patogumui

veiks bufetas ir nemo-kama aikštė automobiliams pasistatyti.

Puiki aplinka bei gražus rengėjų tikslas, reikia manyti, paskatins kiekvieną šia proga pasinaudoti ir gegužinėje dalyvauti.

a.j.j.

WORCESTER

RAMOVĖNŲ GEGUŽINĖ

Birželio 18 d. Worcester, Maironio parke Bostono, Hartfordo skyrių ramovėnai drauge su Bostono ir Brocktono šauliais ir jų svečiais buvo surengę pavaršarinę gegužinę - Jonines.

Gražioje Maironio parko salėje L.V.S. Ramovė Bostono skyriaus pirm. K. Šimėnas pasveikino susirinkusius ramovėnus ir šaulius, bei vardinių solenizantų -- Jonus, kuriems ponija B. Artinkienė ir pirmininkas prisegė po gėlę.

Vaišių programai vadovavo J. Vizbaras. Meninėje programoje Bostono dramos sambūrio aktorius F. Kontautas paskaitė ištrauką iš Balio Sruogos dramos "Kazimieras Sapiega". Kompozitorius Julius Gaidelis pianinu išpildė maršus: "Ramovėnai žengia", "Du broliukai kunigai" ir "Plaukia Nemunas ištvinęs". Kalbėjo Hartfordo Ramovės skyriaus pirmininkas Ad. Maslauskas ir Maironio parko valdybos pirm. K. Adomavičius. Programos užbaigai A. Vilėniškis -- bostoniškis ir J. Simanuskas -- hartfordiškis -- nuotaikingai išpildė A. Vilėniškio parašytus linksmus kupletus.

Prieš vaišes Bostono, Hartfordo Ramovės skyrių atstovai ir šauliai turėjo bendrą pasitarimą, kaip geriau pasiruošti ir atžymėti Lietuvos Nepriklausomybės 50 metų sukaktį.

Joninių suvažiavimas praėjo gražioje bendradarbiavimo dvasioje. J.V.S.

PABALTIEČIŲ LENGVOSIOS ATLETIKOS. PLAUKIMO IR LAUKO TENISO PIRMENYBĖS

Pabaltiečių lengvosios atletikos, plaukymo ir lauko teniso pirmenybės įvyks š. m. liepos 29-30 d. Chicago, Ill. Pirmenybių vykdytojai -- latviai.

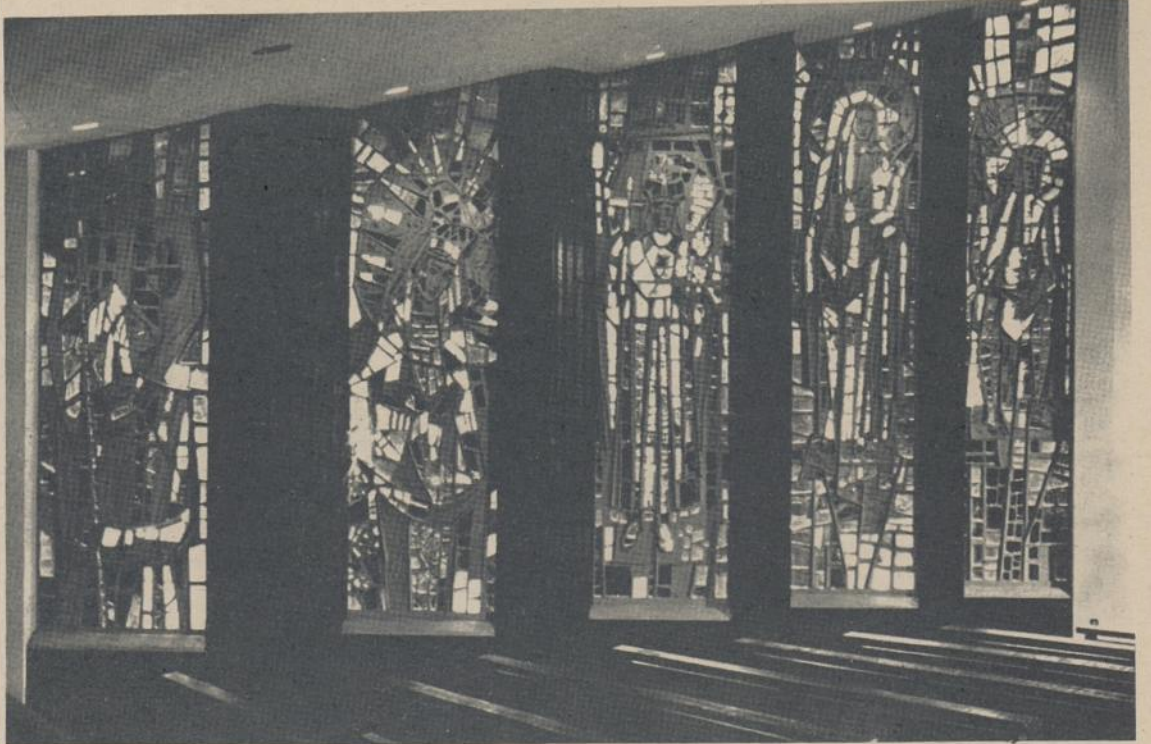
Lengvosios atletikos pirmenybės bus vykdomos vyrų, moterų ir jaunių A klasėse.

Plaukymo pirmenybės bus vykdomos šiose klasėse: vyrų; moterų; jaunių A (15-17 m.); jaunių ir mergaičių B (13-14 m.); jaunių ir mergaičių C (11 -- 12 m.) ir jaunių bei mergaičių D (žemiau 11 m.).

Individualinės lauko teniso pirmenybės bus vykdomos vyrų, moterų ir prieauglio klasėse.

Lietuvių lauko teniso pirmenybės bus ruošiamos atskiru laiku. Taipogi lietuvių jaunių A kl. lengvosios atletikos pirmenybės nebus išvedamos iš pabaltiečių pirmenybių ir bus vykdomos kartu su kitų prieauglio klasių pirmenybėmis Toronte.

Pirmenybėse gali dalyvauti kiekvienas lietuvis

Dail. Vytauto K. Jonyno penkių langų vitražas pranciškonų koplyčioje Kennebunkporte.

Vyt. Maželio nuotrauka

sportininkas, ŠALFAS S-gos narys. Smulkesnės informacijos išsiuntinėjamos klubams. Suinteresuoti pavieniai sportininkai yra prašomi kreiptis į savo klubus arba tiesioginiai į P. S. F-jos Lietuvių Sekcijos Komitetą, šiuo adresu: A. Bielskus, 15321 Lake Shore Blvd., Cleveland, O. 44110.

1967 m. š. A. Pabaltiečių ir Lietuvių Prieauglio klasių Lengvosios Atletikos Pirmenybės įvyks š. m. rugsėjo mėn. pradžioje, Toronte, Ont. Pirmenybes vykdo Toronto lietuviai.

Varžybos bus vykdomos šiose klasėse: jaunių ir mergaičių B (14-15 m.); jaunių ir mergaičių C (12 -- 13 m.) ir jaunių bei mergaičių D (žemiau 12 m.). Šalia to bus pravestos lietuvių jaunių A klasės pirmenybės (16-18 m.).

LIETUVIŲ-UKRAINIEČIŲ SPORTINĖS VARŽYBOS

II-sios tradicinės lengvosios atletikos ir futbolo varžybos tarp š. Amerikos lietuvių ir ukrainiečių, rinktinių įvyks š. m. birželio 24-25 d. Chicagoje. Lengvojoje atletikoje rungtyniaujama vyrų ir moterų klasėse. Futbole -- vyrų ir jaunių klasėse.

Rungtynės vyks abi dienas Hanson Park Stadione, Central Ave. prie Fullerton Ave. (šiaurės vakarų miesto dalyje).

Šeštadienį, birželio 24 d.

2:00 PM -- Varžybų atidarymo ceremonijos ir dalyvių paradas.

2:30 -- PM Jaunių draugiškos tarpklubinės futbolo rungtynės tarp Chicagos LFK Lituancos ir Chicagos ukrainiečių klubo.

4:00 PM -- 6:00 PM -- Lengvosios atletikos varžybų pirmoji dalis.

Sekmadienį, birželio 25 d.

1:00 PM -- Lengvosios atletikos varžybų II-ji dalis.

3:00 PM -- Vyrų futbolo rungtynės tarp lietuvių ir ukrainiečių rinktinių.

Šių varžybų idėja yra sueiti į glaudesnę bendravimą su ukrainiečių sportininkais ir kartu suteikti progą mūsų lengvatletams ir futbolininkams reprezentuoti lietuvių tarptautybinio susitikimo formoje. Per eilais metais šios rungtynės buvo ruoštos pirmą kartą ir jas vykdė ukrainiečiai. Jos praėjo su geru pasisekimu ir labai draugiškoje nuotaikoje.

Šiais metais, kaip žinome, varžybas vykdo Chicago lietuvių. Chicagos lietuvių visuomenė kviečiama kuo stilingiau atsilankyti, tuom ne tik kad paskatintų mūsų sportininkus, bet kartu ir pasirodant prieš ukrainiečius, kad mes savo sportuojančių jaunių domimės.

Organizacinis Komitetas

* Į PEDAGOGINIŲ Lituaniistikos Institutą jau įstojo šie K. Donelaičio Aukštesniąją lituanistikos mokyklą baigusieji: Jūratė Kupciukevičiūtė, Virginija Petkūnaitė ir Gintautas Šukelis. Institutą jie pradės lankyti sekančiais mokslo metais. Institute einamoji programa dėstoma ir neakivaizdiniu (korespondenciniu) būdu. Galima įstoti bet kada ir bet kame gyvenančiam. Pagrindinis Instituto uždavinys -- ruošti mokytojus lituanistikos mokykloms, kuriose jau ir šiuo metu daugelyje vietovių dirbama be tam darbu reikalingo pasiruošimo.

Kad lietuviškoji mokykla nesugrižtų į buvusią "daraktorystės" laikmetį, kelią tam pastoti reikėtų jau dabar. Ir tai galėtų padaryti tokių vietovių tėvų komitetai ar Lietuvių Bendruomenės padaliniai, paskatindami ir visokeriopai paremdami tokius asmenis, kurie turi polinkį lietuviškojo švietimo tarnybai, kad jie, dirbdami mokykloje, pagreičiai eitų ir Instituto neakivaizdinio kurso programą. Kreiptis šiuo adresu: 5620 S. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636.

• Kazimieras Čiurlys iš North Brunswick, N. J., atsiuntęs Lietuviai Fondui 200 dol., savo laiške rašo: "Nerimstu matydamas mūsų išeivijai vis daugiau grėsiantį nutautėjimo pavojų. Skaitau savo tautinę pareigą prisidėti prie lietuviybės

išlaikymo. Audringais jubiliejiniais minėjimais ir perbonkos stiklą žiūrint per dėtai pagyrimais bei pasigyrimais nedaug lietuviybės išlaikymui pagelbėsim. Lietuvių Fondo pasirinktas kelias yra aiškus, teisingas ir remtinas. Nors pragyvenimą pelnau iš savo rankų darbo kaip dailė (carpenter), bet savo tautinę pareigą negaliu užmiršti".

LF adresas: 6643 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629. (Sk.)

REQUEST RECORD

Naujausios ir gražiausios autentiškos lietuviškos ilgo grojimo plokštelės. Nepriklauso jokių pakaitalų. Žiūrėkite REQUEST gamybos plokštelių krautuvėse arba reikalaukite katalogų rašant:

REQUEST RECORDS, INC.
66 Mechanic St.
New Rochelle, N. Y.

R. E. FOR SALE

In beautiful Dutchess County.
350 ACRE FARM
Long road frontage on 2 roads. 200 open acres, 150 acres woodland, large flowing creek runs thru entire property, gravel bank. 100 ft. 1-story house, several other buildings. Ideal for Development or Golf Course. Near all American Sports City. \$125,000. Excellent Terms.
T. J. KIRCHHOFF, Real Estate
Main St., Pleasant Valley, N. Y.
(914) 635-2194 or Nites
(914) 635-3446 (71-73)

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

susijungusi prie

PODAROGIFTS, INC.

Priima Sovietų Sąjungoje gyvenantiems giminėms užsakymus B U T Ų, o taip pat, Sovietų gamybos prekių: — AUTOMOBILIŲ, ŠALDYTUVŲ, TELEVIZIJOS APARATŲ, SKALBIAMŲ MAŠINŲ, PRODUKTŲ ir t.t.

Informacijų ir nemokamų katalogų galite gauti vyriausioje įstaigoje arba viuose mūsų skyriuose.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

45 WEST 45th STREET, NEW YORK, N. Y. 10036
TEL. CI 5-7905

Dirvos bendradarbis Australijoje Vladas Radzevičius su rašytoju Pulgiu Andriūšiu, neseniai atšventusiu 60 metų amžiaus sukaktį. P. Petručio nuotrauka

P A D Ė K A

Tik tas pažįsta tikrą širdies skausmą, kuriam buvo likimo skirta jau pergyventi netekimą artimiausio pasaulyje žmogaus. Toje nepamirštamai skaudžioje valandoje už viską brangiausias yra draugiškas užuojautos žodis, moralinė parama, kurią mums teko pajusti mirus mylimam vyrui ir tėvui Jonui Valiukėnui.

Nuoširdžią padėką reiškiamo kunigams atlikusiems laidojimo apeigas, Korp! Neo-Lithuania filisteriams ėjusiems garbės sargybą prie karsto ir visiems tarusiems paskutinį atsisveikinimo žodį New Yorke ir Chicagoje.

Dėkojame visiems, palydėjusiems į amžino poilsio vietą, užpirkusiems mišias, atsiuntusiems gėles ir pareiškęsiems užuojautą spaudoje, laiškais ar gyvu žodžiu.

Mūsų gili padėka priklauso visiems vienu ar kitu būdu stiprinusiems mus gilaus liūdesio valandoje.

Marija Valiukėnienė
ir duktė Delija